

Avstrija čaka odločitve poslaniške konference.

AKO NE BODE ODGOVOR UG OUDEN, SE ZAČNE VOJNE O-
PERACIJE SE KONCEM TEGA TEDNA. DUNAJSKO ČASO-
PISJE JE VSE NAVDUŠENO ZA VOJNO.

NAPETOST V PARIZU.

BORZA NEMIRNA. PROTI AVSTRIJSKI MEJI. 5000 ČRNO-
GORCEV JE ODŠLO IZ SKADRA. 100.000 MOŽ AVSTRIJSKE
VOJSKE. ITALIJA ZASEDE BAR.

London, Anglija, 1. maja, ob 3. uri zjutraj. — Oči cele Evrope so obrnjene na angleški zunanji urad, kjer bo nadaljevala poslaniška konferenca svoje seje in določila, če je Avstro-Ogrska u-pravična napasti Črnozero, ali ne. Ako bo rezultat posveto-
vanja ugoden za Avstrijo, bo najbr-
že tudi Italija pomagala svoji za-
veznici. Avstro-ogrsko čete ude-
rejo v Albanijo, Italija pa zasede
Bar.

Dunaj, Avstrija, 30. aprila. —
Vse nesirno pričakuje, na kak
način se bo rešil spor med Av-
strijo in malo Črnozero. Nepre-
stano se vrše konference med ce-
sarjem Francem Jožefom, pre-
stolonaslednikom Francem Fer-
dinandom, grofom Berchtoldom
in uglednimi vojaškimi dostojan-
stveniki.

Pogajanja z italijansko vlado
so precej živahna. Italija je pre-
pričana, da bo tudi Velika Bri-
tanijska storila svoje potrebne ko-
rake.

Kakor hitro bodo podali posla-
niki v Londonu svoj odgovor, bo
poslala Avstro-Ogrska Črnigori
kratego ultimatum. Že sedaj se ve
zagotovo, da kralj Nikola nika-
kor ne bo popustil. Prvi spopadi
se bodo začeli skoraj gotovo že
koncem tekočega tedna.

Časopisje je vse navdušeno za
vojno in se zanaša na Nemčijo.
"Neue Freie Presse" začenja
svoj navdušeni članek s sledečimi
besedami:

"In proti naši volji bode vse-
eno moralo odločevati meč!"

(Značilna je notica judovske
"Zeit", ki pravi med drugim:
"Vse narodnosti v Avstriji so e-
dine. Tudi Čehi in Jugoslavlani
se bodo bojevali s Črnogorci.")

Mi bi rekli samo to, da naj ne po-
silja vlada v boj ne Čehov, ne Ju-
goslovancev, ker zna doživeti brid-
ko razočaranje. Op. ur.)

Rim, Italija, 30. aprila. — Di-

plomatični krogi se bojijo, da bi
tripelcenta toliko časa ne za-
vlačevala vse stvari, da bi naza-
dnje ne ostala Avstrija čisto o-
samljena. V tem slučaju se bo-
de morala Italija sama zavzeti za
svoje interese v Albaniji.

Pariz, Francosko, 30. aprila. —
Stališče ki ga je zavzela Avstro-
Ogrska napram Črnigori zelo raz-
burja prebivalstvo. Kurzi na
borzi stoje nižje kakor so stali v
začetku balkanske vojne.

London, Anglija, 30. aprila. —
Avstrijski poslanik je dolgo kon-
feriral z angleškim državnim taj-
nikom Sir Edard Greyem. Posve-
tovanja se je udeležil tudi ruski
poslanik.

Neka carigradska brzojavka na-
znanja, da je Visoka Porta zapo-
vedala Essad paši, da mora takoj
razoročiti svojo armado in poslati
redne vojake v Beirut.

Sodeč po dunajskih poročilih
se Avstro-Ogrska in Črnigora z
izričeno hitrostjo pripravljata
na vojno. Črnogorska vlada je
poslala iz Skadra 5000 mož na
avstrijsko mejo in namestila po-
višinah nad Kotorom precejšnje
število težkih oblegovalnih to-
pov.

London, Anglija, 1. maja. —
Kakor naznanja neka brzojavka
iz Bara "Daily Mail", se pomika
100.000 avstrijskih vojakov proti
črnogorski meji. Iz Trsta je od-
pulo proti jugu več transportnih
parnikov.

Berlin, Nemčija, 30. aprila. —
"Berliner Tagblatt-u" poroča
neka brzojavka, da je civilno pre-
bivalstvo že zapustilo trdnjavo
Kotor. Avstrija je stila vse po-
trebno, da zasede luko Bar. Ita-
ljanska vlada bo obupno z Av-
strijo operirala v Albaniji.

Cetinje, Črnigora, 30. aprila. —
Poluradno se poroča, da avstrijs-
ka vlada še ni odpoklicala svo-
jega zastopnika iz Cetinja. Po-
slanik baron Giesel pl. Gieslingen
se še nahaja tu.

Mehikanski roparji.
Washington, D. C., 30. aprila.
Iz naselbine Matehuala v mehi-
kanski državi San Luis Potosi se
semkaj poroča, da so umorili
ond mehikanski ustaši premož-
nega Američana Wm. B. Ding-
wala lastnika velikega rudnika,
ker jim ta ni hotel izročiti večje
svote denarja. Poleg Dingwala so
ustaši umorili še več drugih a-
meriških podanikov. Dalje se tu-
di poroča, da so povzročili mehi-
kanski roparji na progi Southern
Pacifie železnice približno \$1.000.
000 škode. Vlada je vsled tega
odredila strogo preiskavo.

Krasni in brzi parniki
(Avstro-American proge)

MARtha WASHINGTON
odpluje v soboto dne 3. maja

Kaiser Franz Josef I.
odpluje v sredo dne 14. maja

vožnja do Trsta samo 13 dni.

do Trsta ali Reke - - - \$37.00
Cena voznih listkov: do Ljubljane - - - \$38.18
do Zagreba - - - \$38.08

Za posamezne kabine (oddelki med III. in III. razredom) stane vožnja
samo \$4.00 več za odrasle, za otroke polovica. Ta oddelek posebej
družinam priporočamo.

Vožnje listke je dobiti pri FR. SAKSER, 82 Cortlandt St., New York

K današnji sliki.

Slika nam kaže osebe, zaplete-
ne v sedaj vršeni se proces proti
policijskim grafiarjem v New
Yorku. Obtoženi so štirje policijs-
ki inspektorji, kojih imena vidite
na gorenji sliki. Proces nam dan
za dnem odkriva strašne razmere,
katere so vladale in deloma še
vladajo pri policiji v New Yorku.
Visoki činovniki in njimi podre-
ženi organi so na debelo in si-
stematično kolektirali denar od
sramotnih hiš, igralnic, plesnih
zavodov in salонов, kjer se zbira-
jo sumljive eksistence. Povod se-
daj vrščemo se procesu je dal od
policije naročni umor igralca
Rosenthala.

JOHN B. STANCHFIELD

JAMES F. MUSSEY

JAMES F. THOMPSON

JOHN J. MURTHA

DENNIS SWEENEY

Posledica nove mode.

Lepa noga in sodnik. Žaljen čut
sramežljivosti. Precej ozko krilo
je bilo vendarle še preširoko.

Včeraj je prišel pred sodnika
ločen zakonski parček Ducas in
njegova žena. Pred leti sta se ne-
kaj sprla in ker jima ni bilo več
obstanka v sladkem jarmu, sta
se postavno ločila. Ker so ženske
že od nekdanj trmoglave, se ne
smemo čuditi, če je trmoglava tu-
di lepa gospa Ducas. Pri ločitvi
zakona sta stavila gotove pogoje
zaradi edinega otroka, katerih o-
na ni hotela spolnjevati. Svar je
prišla pred sodnika, in to je za-
četek zgodbe o "lepi nogi in sra-
mežljivem sodniku" v New Yorku.

V dvorani je bilo precej obim-
stva. Gospod Ducas je stal pred
sodnikom Gavegan-om in se pri-
toževal čez svojo ženo.

Gospa Ducasova je sedela v
zatožni klopi, oblečena v elegant-
no svilnato obleko po najnovejši
modi. Kakor znano, so najmoder-
nejša krila tako ozka, da morajo
biti spodaj ob straneh nekoliko
preparana, če ne bi ženske še ho-
diti ne mogle. Gospa je prekri-
žala noge... Sodnik je nenada-
na utihnil in začel ogledovati
krasne svilnate nogavice, s zlatom
pretkane podveze in tako dalje.
Ko je enkrat vsega dobrega na-
gledal je vzkliznil v sveti jezi:
"Ona črna oblečena gospa se ne
obnaša dostojno, oziroma da se
jasneje izrazim: njeni spodnji u-
dje niso zadostno pokriti."

Gospa je s težavo spravila kri-
lo v prejšnji položaj in pričela
jokati. Čast je bila deloma reše-
na in obravnava se je preložila.

Papež ozdravel.

Prvikrat po nevarni bolezni se je
podal v spodnje nadstropje vati-
kanske palače.

Rim, Italija, 30. aprila. — Pa-
pež Pij X. se je podal danes prvi-
č po opasni bolezni v spodnje
nadstropje Vatikana, kjer spre-
jema po navadi dostojanstvenike
in posetnike v avdienci.

Osebe, ki so spremljale papeža,
zatrjujejo, da je popolnoma o-
zdravel. Pozneje se je podal pa-
pež k svoji pisalni mizi v veliki
knjižnici državnega tajnika, kar-
dinala Merry del Val, da ga pre-
seneti. Ta je sicer papežu izrazil
svoje najsrčnejše čestitke, a ga je
opomnil naj bo previden. Papež
mu je odgovoril, da ne more biti
bolj previden kot je in da je pre-
ložil za par dni avdienco oseb,
s kojimi ima obravnavati važne
stvari.

Tekom preteklega tedna so se
papežu v veliki meri vrile moči
in prekinjenje posameznih ome-
jitvev od strani zdravnikov, mu je
napravilo veliko veselja.

Za nedeljsko pošto.

Washington, D. C., 30. aprila.
V pisarno glavnega poštnege ur-
rada še ni došla nikdar prej te-
ko velika prošnja za zopetno u-
vedbo nedeljske pošte, kakor več-
raj. Ker vsebuje tožadvena peti-
cija približno 100.000 podpisov
niso mogli iste poslati v Washing-
ton kretom pošte, temveč po ek-
spressni družbi. Na prošnji so o-
značili podpisni govorniki, se-
natorjev, poslancev, županov, tr-
govcev itd. iz države Mich., Wyo.,
Colo., Maine, Iowa, Delavare in
New Hampshire. Najbrže bo ta
prošnja uplivala, da bo vrhovni
poštar uvedel zopetno razdelitev
pisem tudi ob nedeljah.

Dr. Friedmann odpotoval v Ca-
nado.

MDr. Friedmann je odšel več-
raj zvečer v Ottawa, Canada,
kjer bo preiskal eno bolnike,
katerim je meseca marca vbriz-
gal svoj serum. V New York se
vrne v teku desetih dn.

Baron morilec?

Bogat plemenitaš na Litvanskem
obdolžen umora predsednika av-
tomobilskega kluba.

Varšava, Ruska Poljska, 30.
aprila. Izvanredno senzacijo je
vzbudila danes aretacija barona
Bisping, enega najbogatejših ve-
leposestnikov na Litvanskem.
Dolže ga umora prmea Ladislava
Lubeckija, kojega telo, prestra-
ljeno z dvema kroglijama so našli
dne 22. aprila v parku zraven
vile v Teresin, v bližini Varšave.

Prine Ladislav Lubecki, ki je
bil znan poljski plemenitaš in
predsednik avtomobilskega kluba
v Varšavi, je dne 2. aprila zapu-
stil v spremstvu barona Bispin-
ga svojo hišo z namenom, da ga
spremi na kolodvor. Ker se pri-
ne vrnil, so ga pričeli iskati ter
konečno našli v imenovanem par-
ku njegovo truplo. Njegov voz in
konja sta stala v bližini.

Barona Bispinga je policija a-
retirala, ker se je pri zaslišanju
o zadnjih skupno preživelih tren-
utkih zapel v protivoslovja. Ba-
ron Bisping je poročen s prince-
sinjo Radziwil, članico slavne
poljske rodbine Radziwilov.

Ubegli jetniki.

Lizbona, Portugalsko, 30. aprila.
— Povodom nedeljskih poli-
tičnih demonstracij, je policija
aretovala več razgrajčev, kate-
re se je začasno pridržalo na ne-
ki vojni ladji v mestni luki. Na
zelo zvit in drzen način se je pa
sedaj posrečilo prijateljem are-
tovancev oprostiti vse jetnike z
vojne ladje.

Proti večeru je priveslalo do
vojne ladje več čolnov ustašev,
preoblečenih v mornarje; ti so si
na zvit način dovolili vstop na la-
djo, kjer so z silo osvobodili in
odvedli sabo vse jetnike. Šele čez
nekaj časa so prišle oblasti temu
na sled, a je bilo že prepozno,
ker so se ustaši in rešeni jetniki
že izkrcali na suho.

ZA SAMO 1 DOLAR DOBI
VATE "GLAS NARODA" SKO-
ZI 4 MESECE VSAK DAN

Glasovanje o zemljiški predlogi v Californiji.

O zanimivi predlogi se bo danes
glasovalo v californijski senat-
ski zbornici.

OŠKODOVANI JAPONCI.

Generalni pravdnik Webb je iz-
delal še bolj strogi zemljiški za-
kon tikajoč se inozemcev.

Sacramento, Cal., 30. aprila. —
Snoči se je zopet posvetoval dr-
žavni tajnik Bryan s člani zaka-
nodajske zbornice v zadevi nove
zemljiške predloge. Pri tem zase-
danju se je določilo, da se ima vr-
šiti konečno glasovanje o predlo-
gi jutri. K že znani Birdsallovi
zemljiški predlogi je izdelal ge-
neralni pravdnik Webb nekaj
prememb; najbolj važna je ta,
ker se je sedaj izpustilo v pred-
logi označbo: "nesposoben za do-
sego državljanstva." V Califor-
niji bodo zanjprej lahko lasto-
vali razni inozemci zemljišča na
podlagi reciprocitete, ali z drugi-
mi besedami: Vlada bo dovolje-
vala zemljiško lastninsko pravico
le onim osebam, ki prihajajo iz
dežel kjer se dovoljuje zemljiško
pravo tudi Američanom.

Kako znano, ne smejo Američa-
ni na Japonskem lastovati ze-
mljišče, ali voditi trgovin; torej
se bo oziralo v prvi vrsti na to
tudi na bivačje Japonce v Califor-
niji.

Governor države Californija,
razni poslanci, senatorji, tako tu-
di občna javnost so z Webbovo
zemljiško predlogo zelo zadovolji-
li; vsakdo je mnenja, da bo ista
jutri potrjena v senatski zbor-
nici.

Za naprej ne bodo več smeli
Japonce lastovati zemljišča ali
farm v Californiji v tem
smislu kakor dosedaj, kajti po
smrti lastnika kakega zemljišča
bo isto država prodala na javni
dražbi, denar se bo pa razdelil
med sorodnike pokojnika; Vsak
inozemec bo lahko zapustil svoje
zemljišče v oporoki edinele ame-
riškemu državljanu. Inozemci tu-
di ne bodo dobivali zemljišč v
najem. Predloga je torej za Ja-
ponce zelo občutna in drastična.

Ithaca, N. Y., 30. aprila. — Iz
strahu pred električnim stolom
ali dolgo zaporno kaznijo se je v
tukajšnji okrožni ječi obesil Oger
Aleš Sebastian. Tekom spora radi
denarja je Sebastian v ponedel-
jek smrtnonevarno obstrlil svo-
jo ženo.

Obesil se v celici.

Denarje v staro domovino
pošiljamo:

K.	\$	K.	\$
10...	1.10	130...	26.80
15...	2.15	140...	28.80
20...	3.15	150...	30.70
25...	4.20	160...	32.75
30...	5.20	170...	34.80
35...	6.25	180...	36.85
40...	7.25	190...	38.90
45...	8.30	200...	40.90
50...	9.30	250...	51.15
55...	10.30	300...	61.35
60...	11.35	350...	71.60
65...	12.35	400...	81.80
70...	13.40	450...	92.00
75...	14.45	500...	102.25
80...	15.45	600...	122.70
85...	16.45	700...	143.15
90...	17.45	800...	163.50
95...	18.45	900...	184.00
100...	20.45	1000...	204.50
110...	22.50	2000...	407.00
120...	24.55	5000...	1017.00

Poštarina je všteta pri teh svo-
tah. Doma se nakazane svote iz-
plačujejo popolnoma, brez vinarja
odbitka.

Naše denarne pošiljave razpo-
silja na zadnje pošte e. k. poštne
braničnični urad na Dunaju v naj-
krajšem času.

Denarje nam poslati je najpri-
ličneje do \$50.00 v gotovini v pri-
poročnem ali registriranem pis-
mu, večje zneske pa po Posta
Money Order ali pa po New York
Bank Draft.

FRANK SAKSER,
22 Cortlandt St., New York, N. Y.

Razkritja o smrti carjeviča Rudolfa.

Grofica Larisch pripoveduje v
knjigi "Moja preteklost" o tra-
gediji Meyerling.

NEVRJETNO.

Rudolf je hotel baje razbiti mo-
narhijo ter se polastiti ogrskega
prestola.

London, Anglija, 1. maja. —
V danes objavljeni knjigi "Moja
preteklost" se opavičuje gro-
fica Marija Larisch, da je pretr-
gala molk afere v Meyerlingu
pred 24 leti, ko so našli avstrijs-
skega carjeviča Rudolfa ustrelje-
nega poleg trupa mlade deklice
iz aristokratske dunajske rodbi-
ne, ki je tudi umrla vsled ran,
povzročenih po krogljah. Pretr-
gala pa je molk, ker zna pojasni-
ti skrivnost, ki obdaja to afero.

Skrivnost je po njenem mne-
nju ta, da je skušal Rudolf od-
ločiti Ogrsko od Avstrije ter se
polastiti ogrskega prestola. Ko je
prišla ta zarota na dan, se je u-
smrtil, ker se je bal jeze svojega
očeta.

Ta razlaga je povsem nevrjetna
ter nosi na prvi pogled pečat ne-
rodne izmišljotine.

Veliko verzij eksistira o smrti
carjeviča Rudolfa, ki se je dogo-
dila dne 30. januarja 1889. Rudolf
je bil edini sin cesarja Frana Jo-
žefa in cesarice Elizabete. Poro-
čen je bil s Stefanijo, hčerko bel-
gijskega kralja Leopolda II. Sle-
dnja dva ništa živela srečno v
konvencionalnem zakonu in Ru-
dolf je prišel ljubavno razmerje
z baronico Marijo Veteero, ki je
slovela kot lepota prve vrste.

Na večer 29. januarja 1889. sta
Rudolf in baronica odšla na lov-
ski gradič Meyerling, kjer sta
prebila noč. Zjutraj so ju našli
mrtva. Zagotavljalo se je, da je
Rudolf ustrelil samega sebe in
da se je baronica zastrupila.

Kočijaž Johann Tranquilein, ki
je umrl v Ameriki, je izjavil, da
je vozil Rudolfa in več prijate-
ljev v dotični gradič, da je pozne-
je tekem banketa ustopila baro-
nica ter obdolžila carjeviča, da
jo je brezvestno zapustil.

Vsled tega je baje nastal pre-
tep, tekem kojega je bila baroni-
ca ubita. Neki sorodnik slednje
je nato baje udaril carjeviča Ru-
dolfa s steklenico po glavi ter ga
ubil.

Razkritja grofica Larisch so le
ena verzija več v tej skrivnostni
aferi. Senzacije željno časopisje
seveda takoj pograbi tako, in naj-
še tako neverjetno razkritje. Tra-
gedija v Meyerlingu je bila do-
sedaj skrivnostna in nepojasnje-
na in bo najbrž ostala še vna-
prej.

Stališče Huerta.

El Paso, Tex., 30. aprila. —
Izvršeni so načrti, odobreni baje
po državnem departmentu Zdu-
ženih držav, kako odstaviti pre-
sednika Huerta. Vse kaže, da na-
staneta v kratkem v Mehiki dve
republikli. Načrt je že toliko do-
zorel, da so povabljeni voditelji
situacije v Mehiki na skupno po-
svetovanje glede posameznosti.

Govori se, da sta se Felix Daz in
Carranza domenila, da odstavita
generala Huerta. Carranza bo kon-
troliral severne države, dočim po-
stane Felix Diaz provizorični
predsednik. Potemtakem bo ime-
la dežela dva predsednika, dokler
se ne razpiše splošne volitve. Z
ozirom na krutovlado, katero vo-
di Huerta, je vlada Združenih dr-
žav zadovoljna s tem načrtom.

Žaloigra.

Fairbury, Nebr., 30. aprila. —
John Mlad iz Hashngsa, agent
Harvester Co., je ustrelil večeraj
svojo ženo in samega sebe. Naj-
brže sta oba prostovoljno šla v
smrt.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
JANKO PLESKE, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in
Canada \$3.00
" pol leta 1.50
" leto za mesto New York 4.00
" leto za mesto New York 2.00
Evropa za vse leto 4.50
" pol leta 2.55
" četrt leta 1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvenredno nedelje in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
priobčujejo.

Denar naj se blagovito pošilja po —
Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov pro-
simo, da se nam tudi prejšnje
bivališče naznani, da hitreje
najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljankam naredite ta
naslov:

"GLAS NARODA"

22 Cortlandt St., New York City.

Telephone 4678 Cortlandt.

Governer Johnson.

Mož, ki v californijsko-japon-
skem sporu v kalnem ribari, je
governer države, po imenu John-
son. To je isti Johnson, ki je bil
na predsedniškem tiketu progre-
sivcev zaznamovan kot kandidat
za predsedniško mesto. Čela zem-
ljska zadeva in vse, kar spada
k njej, je temu čistokrvnemu de-
magogu le sredstvo, da se produ-
cira na odru javnega zanimanja.
Od merodajnih strani se zatrju-
je, da gre pri celi stvari gover-
nerju Johnsonu v prvi vrsti za
to, da spravi demokratično vlad-
do, ki uživa tudi v Californiji
splošne simpatije, v zadrego. Da
bi se mu to posrečilo, je seveda
izključeno, dasi pravno je progre-
sivna stranka v Californiji moč-
no zastopana.

Tekom kampanje je pridigoval
governer Johnson s svojim mo-
stvom Teodorjem evangelijsko abso-
lutnega nacionalizma, kojega
glavni princip je, da se ne sme
ničiniti vse, kar se smatra za do-
bro, brez ozira na pogodbe, po-
stave in zakonodajo. Isti John-
son se bori sedaj proti zvezni
vladi, ker povdarja slednja, da
je treba upoštevati pogodbe,
sklenjene z drugimi državami in
ker zahteva, da se pri novi zem-
ljski predlogi v Californiji ozi-
ra tudi na interese celokupnega
prebivalstva Združenih držav.

Konec despotizma.

Mehika se z rapidno hitrostjo
zopet bliža krizi. Nasprotniki se-
danjega režima Huerte postaja-
jo od dne do dne močnejši in
vprašanje najkrajšega časa je, da
bo strmoglavljena vlada Huerte.
Te vlade ne moremo imenovati
stabilne in kljub grozotam, s ka-
terimi se je spočetkom uveljavila,
postaja od dne do dne slabša.
V nasprotju s Maderovo
vlado je imel Huerta od prvega
dne armado na svoji strani, a ni-
česar drugega. V resnici pa je
bila to pretorijanska vlada. Po-
rodila se je iz verolomnosti in za-
vratnega umora ter se je skušala
obdržati na nogah z nasilnostmi,
kljub odprni, ki se je takoj po-
javil proti njej, posebno v sever-
nih državah. Položaj v Mehiki je
slabši kot je bil kdaj za časa
vlade Madera. Mnogi so menili,
da more le režim, sličen onemu
starega Diaz, vrniti Mehiki no-
trani mir. Administracija Huerte
je pobila to naziranje. S stra-
hom in nasilstvi ni ničesar opra-
vila. Ako bi veljal omenjeni sta-
vek, bi gotovo ne izostal uspeh
pri administraciji Huerte, katero
znači veliko bolj kot ono Diaz
nasilje in okrutnost. Za nekaj
časa zamori taka krutovlada vsa-
ko nasprotstvo in prebivalstva
se poloti časasna odreenelost.
Tako je bilo tudi v Mehiki. Spo-
lne vstaje v različnih državah pa
kažejo, da je to stanje minilo in
da dobiva prebivalstvo zopet sa-
mogavest. Odpor proti vladu Hu-
erte kaže, da je krutovlada, ka-
kor je obstajala za časa starega

Diaz, v Mehiki mogoča le za
kratke čase, nikakor pa ne dalj
časa.

Naprej za združitev slov. napr. podp. organizacij!

Dunlo, Pa.

Društvo "Zarja Svobode" št. 11
S. D. P. Z. je na svoji redni
mesečni seji dne 6. aprila t. l.
razmislilo o združitvi S. D. P. Z.
ter S. S. P. Z. s S. N. P. Jed-
noto, kakor tudi drugih slov. na-
pr. podp. organizacij.

Omenjeno društvo zastopa po-
številu članstva prvo mesto v na-
ši naselbini. Članstvo je idejo, da
se prične resno delovati za zdru-
žitev, z navdušenjem pozdravilo
in sprejelo. Vsak zaveden dela-
vec mora priznati, kako potrebna
in pomenljiva bi bila združitev,
kajti le v slogi je moč.

V tem smislu je sklicalo gori
omenjeno društvo skupni shod v
Slov. Izobr. Domu dne 13. aprila
t. l. Shoda se je udeležilo čla-
nstvo društev št. 70 S. S. P. Z. in
društva "Vrtni Raj" št. 174 S.
N. P. J. Navzoč je bil tudi glav-
ni tajnik S. D. P. Z. brat Viljem
Sitter.

Na predlog br. Alojzija Kraš-
na se voli predsednika in zapi-
snikarja shoda.

Brat Fran Kavčič je izvoljen
predsednikom, L. Strle zapisni-
karjem.

Nato br. predsednik v krat-
kem govoru omeni pomen shoda
ter veliko delo, katero bi se izvr-
šilo v splošno korist, ako bi se
združile vse slov. napr. podp. or-
ganizacije.

Sledi daljši govor br. L. Bav-
deka, v katerem podrobno izva-
ja, koliko bi se prihranilo glede
vsakovrstnih izdatkov Zvez in
Jednot, kakor tudi društev, ter
zaključni govor, da imajo le v
združitvi člani in organizacije v
bodočnosti zagotovljen obstanek.
Br. predsednik omenja, da se je
pisalo že več člankov glede
združitve v raznih listih, posebno
v Glasilu S. N. P. J. Omeni tudi
predlog za dodatek k ustavi S.
N. P. J. od društva Francisco
Ferrer.

Nato br. Viljem Sitter poja-
sni, da bi bil dodatek korist edino
le članom Jednote, nikakor pa
ne v korist splošnega napredka.
Dalje povdarja v jednatem go-
voru, da naj se v prvi vrsti delu-
je za združitev vseh slov. napr.
podp. organizacij. Ako se zdru-
žijo, bo vsaka konkurenca iz-
ključena, katero je opaziti sedaj,
ako kdo dobro zasluje njihovo
delovanje. Obenem nam bode za-
gotovljena bodočnost v eni veliki
napredni podporni organizaciji.
Zapisnik skupnega shoda naj se
poslje če je mogoče vsem slov-
skim časopisom v ponatis. Dalje
naj se razmotri, kakšne bi bile
zapreke in kako bi se jih moglo
odstraniti.

Br. Fr. Naglič predlaga zdru-
žitev, podpira ga Alojzij Krašna
in tudi po dvorani se sliši sploš-
no odobranje. Protipredloga ni.

Br. L. Bavdek predlaga, da naj
se apelira na vse članstvo in dru-
stava slov. napr. podp. organiza-
cij, naj sklicujejo v tem smislu
potrebne skupne shode ter naj
na njih razmislivajo stvar in
glasujejo po svoji previdnosti.
Izid glasovanja naj se objavi v
enem ali drugem časniku, oziro-
ma glasilo organizacije.

Povdarja, da naj ne bode za-
stoj na poziv, pač pa naj dobi
odmev širom Združenih držav.
(Se splošno odobrava.) Omenja
tudi, da je bilo nekoč skupaj v
družbi več oseb, med katerimi je
bil tudi slov. časnikar. Pogovor
je nanesel tudi na združenje slov.
podp. organizacij. Vsak je pove-
dal svoje mnenje, izvenšči čas-
nikarja. Nato so ga vprašali, kaj
da misli glede prepotrebne zdru-
žitve. Po dolgem prigovarjanju
se je izrazil, da ga ni in ga ne bo
takega junaka, kateri bi to izvr-
šil.

Trpini delavei, pokažimo se-
daj, da imamo moč in voljo, na-
stopimo z združenimi močmi, de-
lujemo složno za združitev! Spo-
jimo vse napredne podpore orga-
nizacije v eno, katera bode stala
trdno v sedanjih in prihodnjih
časih in kljubovala uspešno
vsem, da se bo tako in enako go-
vorjenje razkralilo kakor po-
mladna megla.

Brati delegati prihodnje kon-
vencije S. D. P. Z. delujte složno
za to koristno idejo ter izvolite
tudi v to potrebni odbor, kateri
naj zastopa S. D. P. Z. pri stan-
ju z drugimi, v to svrhu izvolje-
nimi odbori.

Želimo tudi, da S. S. P. Z. po-
slje svojega zastopnika na pri-
hodnjo konvencijo S. D. P. Z. v
ta namen, da se dobra ideja čim
prej izvrši.

Br. Fran Bavdek predlaga, da
s izvelek skupnega shoda da v
ponatis slov. časopisom, da bode
agitacija uspešnejša. (Sprejeto.)

Dodatek. Ker je stvar za ves
slovenski narod v Ameriki veli-
kega pomena, je zelo potrebno,
da se zanjo zavzamemo po vseh
naselbinah napredno misleči ro-
jaki ter čim prej mogoče skliče-
jo v to potrebne shode in poro-
čajo izid v časnikih. To bode go-
tovo upoštevali tudi vsi gl. odbo-
ri in bodo delovali na to, da ko-
rečno pride do dobrega in ko-
ristnega delovanja v proevit in
napredek ene same mogočne slov-
enske podpore organizacije.

Sobratje, naš klic naj bode:
"Naprej za združitev!"

Društvo "Zarja Svobode" št. 11
S. D. P. Z.

Fran Kavčič, tajnik.
Društvo št. 70 S. S. P. Z.
Louis Strle, predsednik.
Društvo "Vrtni Raj" št. 174
S. N. P. J.

Anton Poje, zapisnikar.
Louis Strle,
zapisnikar shoda.

Jezero solza.

Črnogorska pripovedka.

Ko je bil Bog hudobne angele
iz nebes pahnul, ker so bili v svo-
jem napuhu odredki Vsemogoč-
nemu pokorščino, se je Gospod
namenil vprašati svoje nebeške
prebivalce, česa si želijo. In zbral
jih je krog svojega prestola ter
z očetovsko prijaznostjo vsakega
posebej vprašal: "Reči mi, dete,
česa si želiš?"

Edina, ki se slavošpeva ni ude-
ležila, je bila razkošna nimfa Vi-
lja. Bogat vene zlatih las ji je
objemal cvetoče lice, a njene glo-
boke, temnomodre oči so žarele z
ognjem večne mladosti. Med vse-
mi temi serafinskimi prikaznimi
je edino ona združevala v sebi
požjo in zemsko milino.

"Samo eno željo imam", se je
oglasila z nedolžnim nasmehlja-
jem na licu, ki bi bil vsakega dru-
gega razen Boga očaral. "Želela
bi si drugačnih las in oči. Večni
Bog, ki si tako dober, daj mojim
očem barvo temne noči in enako
tudi mojim lasem, znak moči in
srčnosti!"

"Zblodila duša! Zemlja koke-
ta!" jo je prekinil Gospod ter se
obrnil od nje in v zlobne gube
so zorale njegovo gladko čelo.

Tedaj je nesrečni Vilji modre
oči zalil potok solza, ki ni več u-
sahnil. Skozi tisoče in tisoče let
ji je lil iz oči, se stekal dol na
zemljo in tvoril jezero Oskodar.
(Tako imenujejo Turki jezero
pri Skadru.)

In odsihodob so vselej na dan
zagreška povodne žene (nimfe),
na kresno noč, ko tajne prikazni
snujejo svoje spletke, videli naši
predniki vleči se po tleh krog je-
zera belo ognjeno žensko posta-
vo. Najpogumnejši so pa trdili,
da so jo videli bridko plakajočo
in da je bil tok solza, ki so ji lile
iz oči, tako močan kakor stude-
nec iz gorske skale.

Nekoč pa, krasnega dne, ko je
solnce s svojimi zlatimi žarki ve-
selo sijalo na zemljo, se je sklonil
Gospod k zemlji, morda tako ka-
kor se dobri oče oči skloni nad
zibelko svojega sinčka. Pa ko mu
je pogled padel na Skadersko je-
zero, je bil kar očaran od jasne
modrine njegovih voda.

"Oj, glejte si no, ta čarokrasni
kot zemlje, ki doslej nisem vedel
zanj!" je strme zaklical Bog.

"O Gospod, mar si pozabil u-
boge Vilje, ki si jo v svoji pra-
vični jezi za njeno smelo nič-
murnost kaznoval?" ga je vpra-
šal najvišji dostojanstvenik nebe-
ške družine.

"Zdaj se spominjam", je dejal
Bog in bolesten izraz mu je ob-
senčil lice. "Uboga mala Vilja!
Brž jo sem pokličim!"

Urno se je prikazala Vilja pred
Bogom. Njene oči so bile izpre-
menjene v dva studenca solza.

"Uboga mala kokeča", je rekel
Bog s sočutnim smehljajem, —
"drago si plačala svojo krivdolo!
Vračam ti vid. No, zdaj poglej
dol na zemljo. Kaj opaziš tam?"

"Veliko jezero vidim, obdano
z visokimi gorami. Dve reki se
izliva v jezero, a bregovi so ob-
robljeni z zlatim pasom, z zrelim
žitnim klasjem in z rumenimi ko-
ruznimi pešicami. Kakor rosa
jasna, kakor kristal prozorna je
modra voda v jezoru, in zlato

Herrscher mehr!" Evropa plaču-
je od danes enega vladarja več!

V slučaju Albanije se bo to s to-
malo izjemo ujemalo, da bomo
mi plačali novega vladarja, ka-
kor smo že opitali z našim lepim
denarjem marsikatega vladar-
ja, ki je potem obrnil svoje tope-
ve proti nam. Milijarde smo že
žrtvovali v prilog in na korist
tujega novorojenčka. Kaj bo nas
še stala zibelka, prvi poskusi, da
novorojenček izhodi, kaj bo nas
še stalo prvo ječlanje tega dete-
ta, o tem nimam, ubogi Avstrijec,
danes se niti pojma. To pa je go-
tovo, da bomo nekoč mi vsi, prav
vsil klical: O draga Albanija!
To pa bo mišljeno v besede naj-
resnišijem pomenu!"

Te notici ni napisal kak "brez-
domovinski" slovenski list, mar-
več glasilo nemških strank na
Českem — "Prager Tagblatt".
Radovedni smo, če bodo dunaj-
ski listi, kakor "Reichspost",
"Neue Freie Presse" in "Deut-
sche Volksblatt", ki so vzeli
izključno patent na avstrijski pa-
trijotizem, sedaj tudi "Prager
Tagblatt" proglasili za brezdo-
movinski in državni sovražni list!

Preložil Nenad Vojvodič.

V STARO DOMOVINO SO SE
PODALI:

Alojzij in Agnes Kerne iz New-
ark, N. J., v Kečkove; Pavel
Verčič iz Reliance, Wyo., v Št.
Janž; Valentin Zadnik iz Glad-
stone, Mich., v Vrh; Anton Kuž-
nar iz Reliance, Wyo., v Poljane;
Fran Hiti iz Eveleth, Minn., v
Lepi vrh; Ivan Sink iz Moon
Run, Pa., v Poljane; Ivan Huz-
jak iz Dodson, Md., v Zagreb;
Josip Klepeč iz Joliet, Ill., v Me-
tliko; Mihael Urbanek iz Lorain,
O., v Metliko; Fran Perne iz
New York City v Trzin; Juro in
Anton Barbič iz Bellefonte, Pa.,
v Sela; Josip Šumak iz Port
Washington, Wis., v Sv. Martin;
Ivan Postojna iz Cleveland, O.,
v Hrpelje; Ana Krišče iz Cle-
veland, O., v Kočevje; Marija
Mertelj iz Union Hill, N. J., v
Kranj; Mato Filak in Mijo To-
metič iz Marines Harbor, N. Y.,
v Pitomače; Martin Novak iz Co-
nemaugh, Pa., v Trebnje; Juraj
Baranič iz Simpson, Pa., v Za-
greb; Jakob Črnetič iz Canons-
burg, Pa., v Št. Peter; Fr. Boršt-
nik iz Cleveland, O., v Rakitno;
Ana Rant iz Arlington, Minn., v
Ljubljano; Gregor Babič iz Du-
ryea, Pa., v Hrastnik; Anton
Stebelj iz Ely, Minn., v Velike
Lašče; Marko Stjepan in Ana
Fink z otroci iz Ely, Minn., v
Suhor; Ana Trdina in Fran Jer-
in z družino iz Chicago, Ill., v
Domžale; Juraj Antolčič z dru-
žino iz Desloge, Mo., v Podotoč-
je; Ivan Samsa iz Cumberland,
Md., v Pograje; Ignac Kotnik iz
Roundup, Mont., v Celje; Matija
in Peter Skrinar iz Sunny Side,
Utah, v Črešnjevce; Ivan Cerar
iz Sunny Side, Utah, v Semič;
Matija Schreiner iz Des Moines,
Iowa, v Plemenitaš; Anton To-
maac, Fran Eder in Josip Eder iz
Iron Mountain, Minn., v Črni
log; Ivan Sučić z družino iz New
York City v Reko; Fran Kotnik
in Fran Lampe iz Seefeld, Utah,
v Brnik; Fran Levstek iz Demo-
polis, Ala., v Travnik; Fr. Flor-
jan iz Greenwood, Miss., v Del-
nice; Juraj Stavdohar iz Michi-
gan v Kočevje.

Vsi gori omenjeni potniki so
kupili parobrodne listke pri tvr-
di Frank Sakser, 82 Cortlandt
St., New York, N. Y.

KRETANJE PARNIKOV

KEDAJ ODPLUJEJO IZ NEW YORKA

PARNIK	ODPLUJE	V
New Amsterdam	1. maja	6 Rotterdam
Kpritz Wilh.	"	6 Bremen
Celtic	"	8 Liverpool
La Lorraine	"	8 Havre
Philadelphia	"	9 Southampton
Alice	"	10 Trst - Fiume
Pr. Fr. Wilh.	"	10 Bremen
Kronland	"	10 Antwerpen
Majestic	"	10 Southampton
Chicago	"	12 Havre
Norland	"	12 Rotterdam
Kromp. Cecilia	"	13 Bremen
Kais. Fr. Jos. I.	"	14 Trst-Fiume
Patric	"	14 Hamburg
France	"	15 Havre
Baltic	"	15 Liverpool
Oceanica	"	17 Southampton
Zeland	"	17 Antwerpen
George Wash.	"	17 Bremen
Ryndam	"	20 Rotterdam
K. Wilh. d. Gr.	"	20 Bremen
Adriatic	"	22 Liverpool
America	"	22 Hamburg
La Provence	"	23 Havre
New York	"	24 Southampton
Olympic (novi)	"	24 Southampton
Finland	"	24 Antwerpen

Glede cen za parobrodne listke
in vsa druga pojasnila obrnite se
na:

FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York City.

(Advertisement.)

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

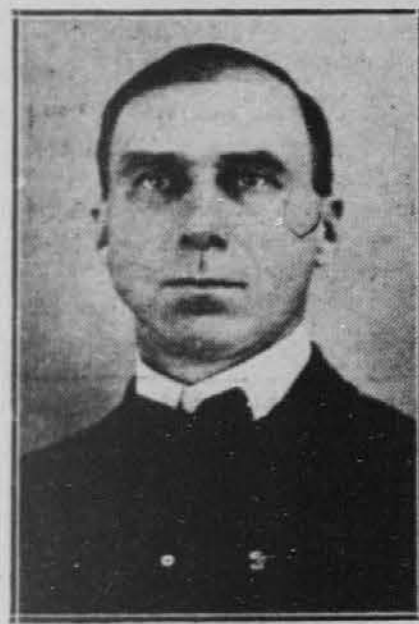
glas naroda, 1. vel. travna, 1913.

glas naroda,

K moji dvajsetletnici.

Napisal Matija Pogorelec.

Težka je bila ločitev ko sem zapustil dne 4. aprila 1893 moj rojstni trg Planino na Notrajskem s številnimi sorodniki in znanci, ker sem se odločil potovati v Ameriko za kruhom. Od tega časa minulo je torej že 20 let, ali petina stoletja. Ni moj namen delati si s temi vrsticami kakšne morebitne reklame; a vseeno sem se odločil napisati povrnopar besedi o priliki mojega dvajsetletnega bivanja v Zedinjenih državah, da bodo enaj. rojaki uvideli kaj vse lahko človek preživi v tej dobi in tej domovini.

Matija Pogorelec.

Na potovanju po Ameriki sem se slučajno seznanil z rojakom Fran Severjem, doma iz Hinj. na Dolenjskem, ki biva in dela že od leta 1893 neprestano tukaj na Ely. Tako sva dobila s tem rojakom 1. maja 1893 tudi slučajno oba prvo delo v Ameriki in sicer tukaj na Ely v Chandler rudniku kot nakladalec rude; poleg tega sva pa vozila tudi globoko pod zemljo težko naložene "kare" železne rude do rova; odkoder je šla dalje na površje, kar poje pesem o rudarju:

Rudar sem ponižen, in to voljno trpim,

Globoko pod zemljo zadovoljno živim.

Globoko pod zemljo odpiram zaklad,

Ne zmenim se dosti za žej in glad.

Železni "konjiček" ta kaj velja,

S črnim premogom se pitati da

Železno rudino in črni premog,

Oboje pošilja rudar na okrog.

Brez krone na glavi bi vladal vladar;

Če rude ne kopal bi pridna rudar;

Na glavo si krono vladar posadi,

Kaj mar so trpina mu žulji, skrbi!

Tako sem delal od dne 1. maja 1893 do srede junija tu na Ely, a zatem začelo se je težavno življenje. Ne dela, ne jela in ne denarja, da sem bil tako prisiljen nekega dne zapustiti Ely; odpravi sem se s tovornim vlakom dalje v širni svet proti Clevelandu O. za delom in kruhom. Tudi v tem mestu je vladala mnogim še nepozabna kriza; vsled tega je bilo tudi tukaj na tisoče ljudi brez posla in brez jela; šele dalje v Imperial, Pa. se mi je posrečilo dobiti v premogovnik "delo", da sem se zamogel preživeti nekaj časa delal sem tudi v Federal, Pa.

Ker mi ni bila tu sreča mila sem si kmalu želel zopet nazaj v Minn. Dospel sem torej še isto zimo zopet na Ely, kjer ni bilo v onih slabih časih dela na izbero. Moral sem se zopet oprijeti "pika" in lopate v železnem rudniku; le žal, da se mi je ondi odkazalo delo na mokrem prostoru, da sem si zašul mesto denarja bolezen. Trpel sem hudo vsled prehlajenja in revmatizma v kolikor so mi dopuščali moči; konečno me je pa le premagala telesna slabost, da sem moral opustiti delo v rudniku. Med tem časom sem skušal mnogo britkih in nepopisnih ur, skušal sem žal, tudi prijateljske posmehe preziranje in zaničevanja od raznih strani. Tedaj sem spoznal kolike vrednosti so dobri prijatelji in da se ne da istih odtetiati z zlatom. V nesreči, boleznih in bedi zapustijo kaj radi človeka številni prijatelji. Bolezen me je trla, da sem se včasih komaj premikal na nogah in v tem stanju zapustil me je tudi znan človeški prijatelj, denar. — Primoran sem bil zapustiti zopet mesto Ely in se

podal v Tower, Minn. Hvala Bogu, da mi je po tih britkih skušnjah bil na strani nikdar mi ne pozabni Rt. Rev. Jos. Buh, ki deluje še dandanes na Ely v vinogradu Gospodovem. Letos na sv. Jožefa dan praznovale je svoje 80. letnico. Ta mi je šel kaj rad z dobri nasveti na roko, tolažil me je in skušal z raznimi priporočili izboljšati moje stanje. Nad vse spoštovanja in častitljivi osebi, ki deluje v resnici za vero in narod, pa Bog deli že tukaj svoje plačilo, ker ga je obdaril s tako visoko starostjo.

Iz Elya sem se napotil torej poln sladkih nadproti Towerju, Minn. Ondi sem dobil stanovanje v neki zapušteni ljudski šoli in to sredi najhujše zime. Ker sem bil brez denarnih sredstev, me ni hotel nobeden sprejeti na stanovanje pod streho ali na hrano, a živeti mi je pa vendar le bilo potreba; moja, še vedno trajajoča bolehnost je večkrat zahtevala zdravlje, kje pa dobiti ista brez denarja? Da se bomo preživim prišel sem kupčijo z razno drobnarijo ter sem kasneje postal prvi potnik s slovenskimi knjigami po Ameriki; in danes sem na potovanju le z zlatino.

Med tem časom mudil sem se dvakrat v stari domovini in to leta 1902 in leta 1908. Prvič obiskal sem samo rodno mi Kranjsko in nekater druge slovanske kraje ter še takrat živečo drago mater; leta 1908 sem pa na povratku obiskal Irsko, nekoliko Holandije, Nemško, Švice, Francosko in deloma vse slovensko in južno slovensko ozemlje, katero mi je bilo vedno najmilije. Od prvega mojega obiska leta 1902 so mi ostali v žalostnem spominu znani dogodki v Zagrebu, ko se je po vladi streljalo na naše brate Hrvate; leta 1908 sem bil pa zopet navzoč pri nepozabnih septembarskih dogodkih v beli Ljubljani; tedaj sem se vdeležil tudi veličastnega pogreba naših narodnikov mučnikov Lundra in Adamiča. Tedaj sem uvidel, kako se deli s puško in mečem našim starokraskim Slovincem zajamčene pravice pod vladno senco; kako se godi za vero, cesarja in domovino vnetim Slovincem, da bežijo trumoma solznih oči in teptani v tujino.

O priliki mojega 20. letnega bivanja v Ameriki se sedanjim trgovino zlatin, se tem potom iskreno zahvaljujem vsem c. številnim odjemalcem in naklonencem ter jim kličem: Živeli! S pozdravom! in Dosvidenja!

Na Ely, Minn. dne 1. maja 1913.
Matija Pogorelec.

Socialist.

Spisal Ivan Baloh.

V tovarni za stroje je izbruhnil štrajk. Že dolgo časa je telo med delavci, nevolja je postajala od dne do dne večja. Delavci so zahtevali zvišanje svojih plač, toda predstojniki niso o tem hoteli slišati ničesar. Delavstvo je sklicalo že par shodov, na katerih je burno zahtevalo izpolnitev svojih prošelj. Toda vse zastoj. Tovarna se ni udala.

V soboto zvečer se je imelo odločiti. Po končanem delu so se vsi ki so bili prosti, zopet zbrali na shodu. Tega je sklicval voditelj delavstva, po imenu — Janez. Janez je bil mlad človek, izvrsten govornik, z dušo in telesom vnet za delavsko stvar. V tovarni je bil med delavci zelo priljubljen, predstojnikom pa Janez ni bil posebno všeč. Gospodje so rekli, da ljudstvo hujska. Ko bi Janez ne bil v tovarni — tako so rekli — tedaj bi bil med delavci mir. Janez pa je vedel, da se da le z združenimi močmi kaj doseči, zato ni odnehal. Na shodu je govoril Janez, kot še nikoli. Priporočal je edinstvo in vztrajnost. Soglasno so sklenili, da pošljejo k vodstvu svoje zastopnike, ki vprašajo kratko, kaj se zvišajo plače ali ne. Ako ne, tedaj se v ponedeljek prične štrajk. Delavstvo je počakalo v dvorani. Deputacijo je k vodstvu tovarne vodil Janez. Ko je v tovarni zašumelo, da gre zastopstvo k ravnatelju in da se ima danes odločiti usoda delavstva, tedaj so o tem hitro zvedeli višji gospodje. Delavci so prišli v tovarno, na čelu njih voditelj — Janez. Želeli so govoriti z ravnateljstvom. Ravnatelj pa je kratko izjavil, da delavcev ne sprejme, ako jih vodi njihov hujskač — Janez. Razburjeni so zapustili delavci tovarno. Na shodu so z napetostjo čakali drugi na izid posvetoovanja. Vse je bilo tiho, ko je nastopil Janez. Povedal je kratko, kaj se je zgo-

dilo. Nastalo je strahovito razburjenje. Vsi so izjavili, da so z Janezom eno in da se v ponedeljek prične štrajk, ako se plače ne zvišajo. To so pismeno naznanili ravnateljstvu. To pa je tudi pismeno naznanilo, da se tisti, ki se v ponedeljek ne poda na delo za isto plačo kot preje, več ne sprejme v tovarno.

Tisto noč je prišel Janez nenavadno pozno domov. Njegova žena je še bdela in čakala nanj kot vsako soboto. Pripravljeno večerje je odklonil ter šel takoj k počitku.

Janez je živel že pet let v prav srečnem zakonu. Bil je v gorski vasi doma, kjer je po očetovi smrti prevzel malo gospodarstvo njegov starejši brat, Janez pa je šel po svetu. Ker je bil dober, priden in trezen delavec, so ga povsod radi imeli. Toda Janez je bil nemiren duh, ki je rad hodil od mesta do mesta. Nazadnje pa se je naveličal potovanja ter dobil delo v mestu domače dežele. Spoznal je pa, da bi treba vendar misliti na svoj lastni dom. Pri tujih ljudeh je drugače kot v domači hiši. Lahko bi se bil oženil v mestu, toda on je hotel imeti pošteno, domače in zdravo dekle. O praznikih je šel v svojo rojstno vas ter povprašal pri sosedu svoje rojstne hiše. Tam je živel v revni koči s svojo materjo pridna Cilka. Svojo staro bolešno mater je preživljala z vsakdanjim delom in če tega ni bilo, je prišla za šivalni stroj. Ker ni imela dote, se ni oglašil noben ženini. Janez pa na denar ni gledal, hotel je le pošteno roke. Poznala sta se še od mladosti, toda ker je Janez po svetu izgubil, sta skoro pozabila druga druga. Ko je prišel Janez v svojo rojstno vas, tedaj ga ni čez toliko let ni poznal nihče več. Oglašil se je v gostilni, povprašal po razmerah in zvedel, da je Cilka še živa, poštena in da se omožiti ne more, ker nima dote.

Janez je bil s tem, kar je zvedel, zadovoljen, šel je naravnost k Cilki.

"Ali me še kaj poznate?" to je bilo prvo vprašanje, ko je stopil Janez v sobo. Mati in Cilka sta se tujca, oblečenega v gosposko obleko, spočetka prestrašila.

"Cilka, lepo je od tebe, da si ostala poštena," te besede so bile znamenje prijaznega, dobrega srca in zaupanja. Beseda je dala besedo in čez dober mesec je bila poroka. Nevesta je vse potrebno sama napravila. Preselila se je v mesto. Ž njo je šla tudi njena mati, koča pa so dali v najem. Cilka ni bila navajena mestnega življenja, zato je najraje ostala vedno doma. Stara mati je oglušela, vedno je sedela v svojem kotu, premišljevala in molila. Mož je bil miren, priden, trezen, Cilka je rad imel, življenje v hiši je bilo prav prijetno. Pomanjkanja ni bilo. Cilka je na šivalnem stroju zaslužila tudi po strani kak krajcar.

Tako je minulo par let. Pri hiši je bilo že dvoje otrok, ki sta hodila, eden najmlajši pa se je smejal v zibki. Cilka je bila zadovoljna, ali vendar se ji je zdelo, da je postal Janez nekam drugačen. Nikdar ji ni rekel žaljive besede, ničesar slabega ni mogla reči o njem, ali vendar je djala, da ni Janez tak, kot je bil doma, tak, kot je bil prva leta. Doma je bil zelo malo, vedno se je izgovarjal, da mora biti v društvu, da brez njega ne morejo biti.

Cilki je bilo dolgočas. Mati je bila gluha, otroci so bili majhni, z nikomur ni mogla govoriti, Janez pa je prišel samo prenočiti; zvečer je prišel, zjutraj odšel. Če je pa delal po noči, je po dnevi počival. Prišel je dan, ko nista pogovorila niti ene besede. Cilka se je vedno spominjala besede neke žene, s kateri je prišla skupaj na vodovodu in katere mož je delal v isti tovarni kot Janez. Tista žena je rekla: "Veste, vaš mož je pa socialista!" Tiste besede ni razumela. Iz spomina ji pa nišla. Dolgo je to v svojem sreju nosila, pa si ni upala vprašati Janeza, kaj se pomeni. Ko je pa neko nedeljo, ko je bilo slabo vreme, Janez ostal doma, tedaj mu je Cilka zaupala, kaj je rekla tista žena o njem. Nič slabega ni slutila. Čudno se ji je pa zdelo, ko je pri tej besedi postal Janez nekam nemiren. Rekel ni spočetka ničesar, potem pa je dejal smehljaje: "Saj ti tega ne razumeš, pustiva to!"

In tako so tekli dnevi naprej. Cilki se je zdelo, da se ji je Janez popolnoma odtožil. Ko se je najstarejši otrok pripravil za prvo sv. obhajilo in je bila ona polna veselja, tedaj jo je srce bolelo, da se Janez ni prav nič zmenil za to. In kadar je prišla nedelja in je bil Janez prost, tedaj je Cilka tako lepo, toda tako težko vprašala:

"Janez, ali boš šel v cerkev?" Pa jo je potolažil, da je celo noč delal, da je potreben počitka, da bo zvečer zopet v tovarni, tedaj je bila Cilka zopet mirna in se potolažila: Saj res ne more! In ko se je bližala Velika noč, tedaj je Cilka stokrat mislila, ali bi mu rekla, naj gre ali ne, pa se je zopet skesala. In če je nazadnje po premisleku odgovoril Janez: Dobro, da bo mir, grem z vlakom jutri v mesto in popoldan sem doma. — Tedaj je bila Cilka neizmerno vesela. A ko je prišel nazaj ne veselo, ampak še bolj molčeč kot preje, tedaj je bila Cilka še žalostnejša. Nehote se ji je stavilo vprašanje: Če me vara?

Cilka si je želela nazaj v svojo priprosto kočo... In zdaj je izbruhnil štrajk.

Ko se je zbudil Janez v nedeljo zjutraj, je povedal Cilki, da ne bo šel na delo, ker se bo začel štrajk. Kaj je to štrajk, tega Cilka ni vedela. Zvedela pa je še isti dan, da so vsi delavci odpuščeni, ki v ponedeljek ne pridejo na delo in da je Janez vsega kriv. — Tisto nedeljo je ostal Janez doma, tudi zvečer. Cilka ga je pustila pri miru. Ko je zvonilo Ave Maria, je molila Cilka naprej in mali njen sinko ji je počasi odgovarjal, Janez pa je sklenil roki, a glas mu je zastal v grlu. Ni bil navajen tega; ob tem času že ni bil leta doma.

Drugo jutro Janez ni šel na delo. Ostal je doma in vsi drugi. Vsak večer so imeli sestaneke in Janez je predsedoval. Sklenili so odločno: Ne udati se. — Tako je minilo par tednov.

Nastopili so žalostni časi. Kar je bilo pri delavcih živčeva doma, se je hitro porabilo. Delavci so dobili podporo, ki pa ni zadostovala. Janez je hodil slednji večer v društvo, toda prijatelj je imel vedno manj okoli sebe. Nekateri so bili brezpogojno za odločilen boj, drugi pa za to, naj se vrše nova pogajanja. Nastalo je nesoglasje.

Janez je bil v velikih skrbih. Če bi bili vsi edini, tedaj bi bilo upati na uspeh. Če pa ostane sam, tedaj?

Ta misel ga je plašila.

Iz tovarne ni bilo čuti nobenega glasu. Delo je počivalo, delavcev ni klical nobeden. Po zunanem se je zdelo, da se ni ničesar zgodilo, a na tihem so ljudje godrnjali in zabavljali ne čez tovarno — ampak čez — Janeza. Tako je prišlo nad ubogo njegovo družino še več križev.

Janeza je minula navdušenost in jelo ga je skrbeti. Cel dan je bil doma in samo bral je in mislil. V hiši je postala še večja tihoča, kot preje. Nekaj časa so ga obiskovali somišljeniki, pa jih je bilo vedno manj. Slišal je celo, da so mu nekateri postali nezvesti ter sami prosili za delo. To ga je bolelo. Poizkusil je še enkrat. Sklicaj se shod. Prišlo jih je le malo. Se ti so mu ugovarjali. Tovarna je obljubila, da delavcem zboljša nekoliko plače, ampak pod tem pogojem, da gredo vsi na delo — razen Janeza.

Tedaj je padla odločitev. Shod je bil brez Janeza. Na shodu se ni doseglo edinosti. Velika večina je bila zato, da se mora njih voditelj vzeti nazaj v tovarno. Ko so pa prišli drugi dan v tovarno, tedaj jih je le malo doma ostalo.

Za Janeza so prišli bridki dnevi. Podpora je odrekla, prihranki so se posušili. Cilka je zastavila šivalni stroj — to je bilo zadnje bogastvo pri hiši. Nastopilo je pomanjkanje. Janez je ostal cel teden doma, ni zapustil hiše. Govoril ni skoro nič. Cilka je bila v zadregi kaj bi skuhal. Nobene stvari ni bilo več pri hiši. Ko ni bilo več ne moke, ne soli, ne zabele, tedaj je za kosilo postavila Cilka na mizo zadnji obed — nezabeljen krompir. Tako žalostnega kosila ni videl Janez še nikdar pred svojimi očmi. Cel noč je mislila Cilka, kaj bo drugi dan. Sklep je bil storjen. Popreje — v boljših časih je hodila Cilka vsako jutro na trg in pred trgov redoma k maši v samostan. Tedaj je videla, da čakajo že zjutraj cele vrste revežev pred samonastanskimi vrati s praznimi piskrčki...

To je storila tudi ona. Doma ni

povedala nikomur, ne kod ne kam. Rekla je le, da gre v neko — do brotno hišo. Šla je — s težkim sreem prvikrat — prosjačič. Vesela se je vrnila. Prinesla je seboj veliko posodo okusne jedi. Vsi so jedli: ona, mati, otroci in — on.

To je trajalo dokaj dni. Razmere se niso nič zboljšale. Janez je ostal vedno bolj sam, vse ga je zapuščalo. Zgodilo se je še hujše: Cilka je zbolela. Hodila je po opoldansko hrano, dokler je mogla sedaj pa so ji moči odrekale. Kaj sedaj? Treba po iti po kosilo — a kdo bo šel? — To se hile skrbi Cilke. Da bi mu povedala, da že več tednov dobiva družina hrano pri samostanskih vratih, tega si ni upala. Premišljevala je dolgo, naposled mu pa rekla naj gre v to cesto s to številko.

Janez je šel. Take poti ni še naredil v svojem življenju. Da bi prosil — on! Toda — sila! — Prišel je v ulico, v kateri še nikoli ni bil, povprašal za številko. Stal je pred samonastanskimi vrati.

Sram ga je bilo med tistimi starimi, zanemarjenimi ljudmi, ki so čakali kot on... On pa mlad in zdrav... Dobil je kot ponavadi. Kako je prišel domu, sam ni vedel. Samo eno vprašanje mu je bilo pred očmi, če bi ga bil kdo videl. Sklenil je, da ne gre nikdar več. Toda bila je sila.

Cilki je povedal, da rajši lakote umrje; toda — otroci?...

Ko bi mogla, bi šla ona po kolenih, pa ni... Janez je moral zopet iti, in sicer dan za dnem. — Navadil se je. — Hodil je po stranskih ulicah, nihče ga ni poznal.

Minulo je par tednov. Ljudstvo se je pomirilo, veliko delavcev je šlo na delo nazaj, le nekaj jih je z Janezom vred ostalo doma. — Cilka je ozdravela. Ko je komaj mogla hoditi, je šla sama do samostana. On je ostal doma. Ker je bilo še nekaj časa, je šla v samonastansko cerkev. Tam je pred podobo Žalostne Matere božje pokleknila ter se zahvalila za zdrav-

je in prosila pomoči... Na glas je ihtela.

V zadnji klopi pod korom je sedela črnooblečena gospa. Slučajno je prišla mimo in notri stopila. Ko je slišala blizu sebe ihtenje, se je ozrla k Marijinemu oltarju. Cerkev je bila prazna. Gospa je nehote stopila k tujki ter jo vprašala: "Zakaj jokate?" — odgovor je bil kratek: "Jaz sem Janezova žena".

Gospa — višjega tovarniškega uradnika sproga — je razumela vse.

Zunaj cerkve je počakala Cilka gospo. In ko je prišla, je rekla: "Gospa, prosite za nas, usmiliti se mene in — otrok".

Se tisti večer je bil poklican Janez k ravnatelju. Gospa je rekla ravnatelju: Mož, ki ima tako blago ženo, ni izgubljen.

Ravnatelj mu je odpustil, Janez pa je obljubil, da bo ostal zvečer doma.

Sprejet je bil nazaj v službo. Postal je drug človek.

Tisti večer so v Janezovi družini prvikrat vsi skupno molili: Ave Maria!

ZA SAMO 1 DOLAR DOBIVATE "GLAS NARODA" SKOZI MESECE VSAK DAN

EDINA, SLOVENSKA TVRDKA.
ZASTAVE, REGALIJE, ZNAKE, KAPE
PEČATE IN VSE POTREBSCINE
ZA DRUSTVA IN JEDNOTE.
Delo prve vrste. Cene nizke.
F. KERŽE CO.

2616 S. LAWDALE AVE., CHICAGO ILL.
SLOVENSKE CENTRE POSILJAMO ZASTOJA

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

PODRUŽNICA:

6104 St. Clair Avenue, N. E., Cleveland, O.

Stara, vsem Slovincem dobro znana domača tvrdka.

Pošilja najhitreje in najceneje
denar v staro domovino.

Oficijelno zastopništvo vseh parobrodskih družb.

Prodaja parobrodne in železniške
listke po izvirnih cenah.V vsakej potrebi obrnite se zaupno na gornjo
tvrdko in vedno bode bratsko postreženi.Pri pošiljanju denarja vedno pazite KOMU ga izročite,
ker marsikdo je že skušal, da se denarja
ne more vsakemu zaupati.HOMESEEKERS EXCURSION WAUSAUKEE, WISC.
POSEBEN VLAK ZA SLOVENCE NASELNIKE, dne 30. maja.

Na ta dan bode razprodano edino Slovincem nad 10 tisoč akrov rodovitne zemlje v bližini cvetočega mesta Wausaukee, Wisc. Kdor kupi zemljo na ta dan dobi prosto vožnjo in eno dobro kravo zastoj.

Kaj je Wausaukee, kaj so ondote farne in kak je svet? Vse to najdete popisano v knjižici, katero Vam pošljemo prostine prost.

Če hočete postati samostojen, pišite še danes za pojasnila, da Vam naznanim podrobnosti in za ta dan posebno nizke cene ter tudi odhod posebnega vlaka iz Chicago v Wausaukee, Wisc.

Pridružite se rojakom, ki so že naznanili svoj prihod in ne zamudite te ugodne prilike, ki Vam pripomore priti do samostojnosti in neodvisnosti življenja na lastni zemlji.

ADOLF MANTEL, % Grimmer, Land. Co. G. N. 133. W. Washington Str., Chicago, Ill.

OGLAS.

Centenim rojakom priporočam svoja

NARAVNA VINA
iz najboljšega grozdja.

Lanski rdeči Zinfandel 35¢ gal.; belo vino iz Muskatel in Tokaj grozdja 35¢ gal.; Riesling 40¢ gal. Vino od leta 1911: Zinfandel 40¢ gal.; belo vino Riesling 45¢ gal.; staro belo vino od leta 1910 50¢ gal. 100 proof močan tropinovec 4½ gal. \$12. 10 gal. \$25.

Vino pošiljam po 28 in 50 gal. Vinarna in distillerija blizu postaje.

Posljite vsa pisma na:
S. Jakše Vinery,
Box 161. Santa Helena, Cal.

Tedenska p'sma.

Piše Mike Cegare.

Osem važnih navodil za naše samce.

Veselica v Sing Singu.

Brooklyn, dne 1. maja 1913.

Dear Mr Editor:—

Odkar se je premulal predsednik Wilson v Belo hišo, se govori kaj rado o pros per rij teti, dobrih časih, dobrem romanju itd. jaz pa moram tej trditvi odločno nasprotovati. Prvič nam se ni dejno krasiška vlada razdelila ohih \$34. — kateri so na vsako osebo v Unajste štee preracunjeni; drugič ker se niso ameriški dolarjevi pocenili, tretjič pa zato ne, ker se ni govedina padla, in slednjič pa radi tega ne, ker se ameriške milijonmarke premalo ženijo z našimi slovenskimi pečlariji. Da se pride torej tej stvari do konca, sem napisal danes osem važnih navodil za naše slovenske samce. Ako jih bodo po paragrafelelih izpolnjevali sem trdno prepričan, da bodo Slovenci in Slovenke veliko lažje in raje skakali v zakonski žakelj kakor pa ne. Kdor je še sramec, vdo-vee, ali je pa morda obljubil ponesti svoj devičarski krancel s tega sveta, ta naj se ravna po sledečih mojih navodilih in, — gotovo bo drugače. Teh osem paragrafeleov naj se prični na pamet ter jih naj vsak dan po 8 krat se na tešče želodec zmoli. Ti paragrafeleji so razdeljeni na osem tednov in sicer:

I-teden. I-teden in kakem zarvaniku da te preišče. Ako si vedno zabasan, ako imaš prehudu vročino in te morda po noči tare celo "mora", ti ne bo zakonski "flajšterček" nič pomagaj.

II — Ako ti pravi zdravnik, da si bolan samo pri sreč ali okoli sreč nikar ne odlašaj z ženitvijo, kajti za bolna sreč je edinolet volet pravo zdravilo.

III — teden. Trdi svoji izvoljenki vedno, da je najbolj poštena in najbolj pametna ženska na svetu. Misliha bo najbrže da nisi pri zdravi pameti, a vseeno te bo rada poslušala če jo boš hvalil.

IV — teden. Nazivaj jo vedno s krstnim imenom, poleg tega pa še prisedi, da se nisi videl lepšega dekleta pod soncem ali luno.

V — teden. Prinesi ji vsak večer finih bonbočkov ali afs Krima, ne pozabi tudi na lepe šopke evetlice. Pelji jo vsak večer v gledališče; ter ji zadržaj pri tem, da je vsak dan bolj lepa.

VI — teden. Poljubi jo — ! pri tem pa ne smeš pozabiti prisage, da se nisi preje nobene druge punce ljubil ali celo poljubil. Morda ti bo rekla, da si lažnik; ti pa trdi le vedno svoje.

VII — teden. Obljubi ji, da bo lahko nosila vedno lepe in nežne roke, ker ji ne bo potreba delati pri gospodinjstvu; ribati ali morda celo prati.

Zato bodeš najel že služkinjo ali dekle. Podvoji svoj mesečni ali tedenski zaslužek, svoto pa se pomnoži s trem, ter ji razloži končni rezultat. Potarnaj ji tudi včasih da si osamljen in zapuščen.

VIII — teden. Kupi ji lep de-mančni prstan, prinesi ji še več dragocenih daril in izpolni ji vsako morebitno željo. Pelji jo večkrat na kako veselico, pri tem pa kupi materi dobrega peciva, očetu pa najboljših smok. Zatem jo pa pelji v časih mimo, kakke prodajalne s klobuki, pohištvo in otroško obleko; videl boš, da se ji bo vse to dopadlo. — Zadnji teden zaprosi starše njene roke ter se podaj neudoma na pristojno oblast po ženitovansko dovoljenje; ako bi se ti pa nevesta vseeno še zadnji dan izneverila, reci ji, da se boš obesil na — drugo.

Toliko o tem za danes, drugič pa zopet kaj več —

Zelo me je iznenadila novica zadnjega tedna, ko je znani italijanski tenorist Koruza pel 930 restantom v državnem paražonu v Atlantu, Ga.

Pri njegovi pesmi "O paradižu" so se vsi jetniki na glas jokali; tako so bili ginjeni. Ker vem, da je dobro delo obiskovati jetnike, sem se tudi jaz namenil da pojedemle to enkrat v naš slavnostni Sing Sing, kjer imajo nad 1300 samih "nedolžnih" obsojenec. Res lepo je poslušati Kubelika na gosli, Paderevskija na klavirju, ali Koruzota v operi, pa vseto naj se gre solit pred našo kranjsko "fermonko" s katero bom jaz priredil Sinsingarjem slavnostni koncert. Gotovo bodo tako ginjeni moje najnovejše "Kuretn" rapsodije, da se bodo od žalosti smejali. Po koncertu se vrši pa nepriljena zabava in ples. Stavlil bi gotovo, da jim bo ostal ta dan v neizbrisnem spominu.

S pozdravom

M. — C. —

Detektiv ljubez ii.

Precej prileten šef sedi v svoji privatni pisarni in pregleduje s pisarniškim načelnikom dopoldansko pošto.

"To se zapiše — to gre po pošto to" (pozvoni) "prosim gospod Lemke — Lemke, dobro opazujte gospo dr. Kermzalskijevu, Karlov trg 200. (Pozvoni). Grunov —"

"Grunova ni, zasleduje ravnatelja Schulza —"

"A tako — toraj Leonardo —" Vstopi bled mož, črnih las in črnih oči. Njegove roke so bele, kakor iz alabastra. Obnaša se nežno, in skoraj bi rekel, da je nekaj ženskega na njem.

"Leonardo, nič mi še niste povedali kako gre s Schnellerjevo —"

"Včeraj me je vprvič poljubila."

"No in?"

"Kakor hitro začnem govoriti o njenem očetu, mi položi roko na usta rekoč: "Tiho, dragi!" zdi se mi, da se je udeležil konjske dirke v Drazdanih."

"Le glejte, kako se boste obnesli. Kaj pa z ono mlado študentko?"

"Nekaj govori o pravem prijateljstvu. Včasih je prijateljstvo bolj odkrito kakor ljubzen."

"Meni je vseeno; storite kakor hočete. Dognati morate le, če se v resnici dopisuje s Vladikovim."

"Pravi, da je velik rodoljub."

"Da, da pisna bodo pokazala, da sta oba velika sleparja."

"Grda je kot noč"

"Kaj Vas vendar to briga! Toraj pazite, Danes imamo zopet nov slučaj. Baron Kerner ima tukaj sina, ki se hoče poročiti s grofco Lidijo Sheinhausen. Baron mi ne ugaja. Pravijo, da ima njegova žena čisto navadno gostilno. Stvar je nujna —"

"Toda potrebuje časa. Če je že naskrivaj zaročena, moram vedno čakati deset dni na prvi poljub."

"Naredite prejkomogoče — z gospo ravnateljevo končajte in če ne zveste pri slovesu ničesar, ne boste zvedeli nikdar."

Leonardo pozvoni uro kasneje pri Schnellerjevih.

"Karol, zakaj si vendar tako nepreviden? Oče se je ravno sedaj odpeljal. Malo je manjkalo, pa bi se srečala v vezi."

"Kam je šel?"

"To je stranka stvar. Daj, ljubim me —"

Pavza.

"Jutri se ne vidiha več — jaz moram v Drazdane —"

"Čudno; oče je tudi šel tja."

"Čudno res —"

"Ti moj ljubi, neumni Ewald. — Saj si moj prijatelj, kaj ne —"

"Več bi hotel biti —"

"Z Vladikovim nisem nikdar ničesar imela."

"Ne vrjame —"

"Saj ti lahko pokažem pisma —"

"Ne boš jih pokazala —"

"Ruska so —"

"Daj mi jih, moj prijatelj zna rusko —"

"To si trmoglav."

"Ti mi toraj nočeš dati pisma?"

"Tebi da, ali ne tvojemu prijatelju."

"Z Bogom!"

"Ewald — ne bodi neumen — v pismih so stvari, ki jih ne smem izdati."

"Že zopet tista revolucija, ali ne? Kaj razumem jaz revoluciji. Če bi bil Rus, bi bil prvi revolucionar."

"Res — oh, Ewald, ti si vendar človek, ki globoko in pristo miali. Nekaj bi ti rekla: iz ljube-

zni do svoje domovine lahko postane človek morilec!"

"Vrjame; pri nas seveda ni tega."

"Toraj poslušaj..."

In povedala mu je vse.

Popoldan ob petih v lepem, salonsku. Stara grofica Sheinhausenova se kar topi v ljubeznjivosti.

"Ne, to pa ni prav, da so Vam k nam pokazali. Včasih je bilo krasno, sedaj se pa zbira samo še mala družbica. Mogoče se Vam bo vseeno dopadlo."

"Škoda, da ostanem samo nekaj dni tukaj."

"Škoda... Čakajte, Lidija pri- baha — moja hči..."

Pri ribniku sedita, na zemljo se polagoma spušča mrak. Lidija ima solze v očeh.

"Ali mi zaupate komtesa?"

"Rahel stiskaj roke."

"Ne vprašajte me, kdo me je poslal, vprašam Vas samo, če boste jutri prepovedali svojemu zemu nadaljnje obiske?"

"Kako mislite?"

"Nič. Ali naj stopim jaz na njegovo mesto?"

Lidija se mu vrže vsa tresoča na prsi in mu poljubljuje blede ustne. On ji gladi kostanjeve lase.

"Kako si vendar dobra!"

Skrajni čas za k gospe ravnateljevi.

"Zakaj te ni bilo toliko časa, Theodor — mislila sem, da te sploh ne bo."

"Saj bi tudi ne prišel. Najbrže sva danes zadnjič skupaj. Če pomislim na tvojega moža, mi je za zblazniti. Dopisujeta si."

"Ni res!"

"Včeraj ob pol dveh si bila pri sestri, ki ti je dala nate naslovljeno pismo."

"Kako veš to? In če mu stokrat pišem, je on vendar v Ameriki."

"Pismo je imelo francosko znamko."

"Theodor, kaj si najel detektive?"

"Če človek ljubi, je sposoben za vse."

"Theodor, nikakor ne morem pustiti, da bi od lakote poginil in zato mu pošljem semterjaka nekaj denarja."

"In z denarjem bode prišel nadomest sem —"

"Ne pride — beri."

"— danes odpotujem iz Marseille v Pariz, pošlji mi sto mark na Rue Chateaudun 5 chez Mme. Allan. Sedaj se imenujem Schmitz iz Poljskega."

Leonardo spravi pismo v žep in zdirja iz stanovanja.

Leonardo mora ostati do enajstih ponoči v detektivskem zavodu. Najprej dolga obravnava s policijo, potem pripravljanje za drugi dan. Na smrt utrujen se vrne domov.

"Tako dolgo sem te čakala", pravi mlada, lepa žena in se mu vrže krog vratu. "Poglej, kako spita otroka."

Mož in žena stojita mirno kakor v svetilu.

"Večerja je tam."

Leonardo je z veseljem.

"Kaj ste imeli danes?"

"Nekoga pustolovca smo zasledovali in šele nočoj se ga nam je posrečilo prijeti."

"To je glavna stvar."

Brez dote.

—Ali si ti svojemu ženinu povedala, da nimaš nič dote?

—Sem!

—Kaj je pa rekel?

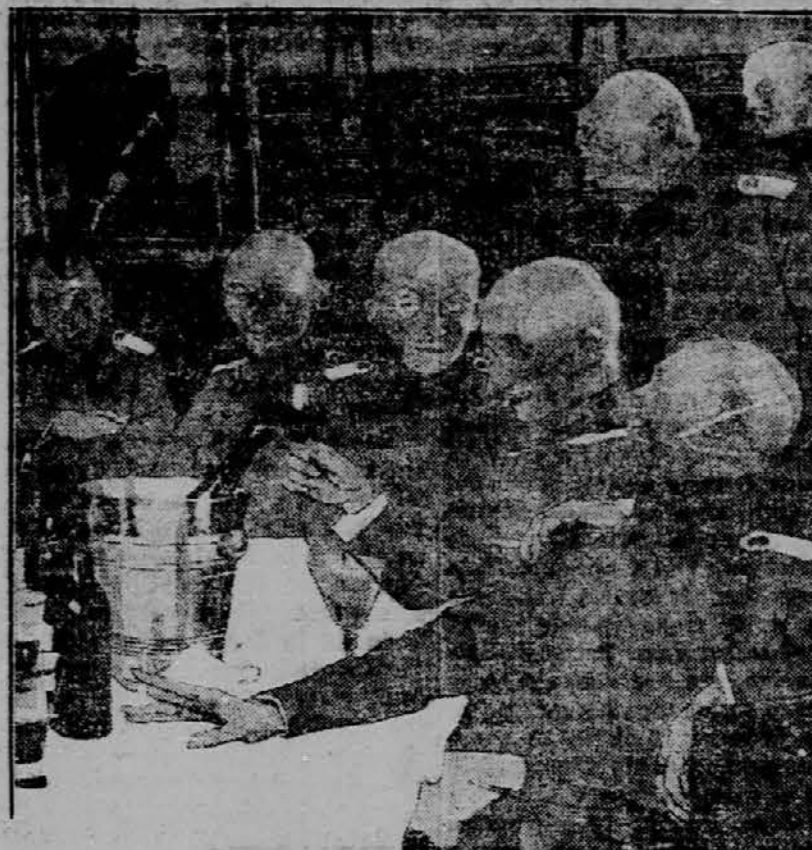
—O prisegel je, da mu je to vse eno in da za doto nič ne vpraša.

—Poglej, pogledj... Kako se pa zdaj vede?

—Tega pa ne vem... Ker se od takrat ni več prikazal.

Za smeh in kratek čas.

1812—1912.

—Tedaj so žrtvovala naša najlepša dekleta svoje kite na oltar domovine ali za vojne stroške. Žal, da dandanes tega ne moremo mi več storiti.

Pritožba.

Oficijant: ... in tako ne morem izhajati in ne morem ...

Predsednik: Mja, časi so pač slabi... mja, potrpeti je treba... mja, pogledite mene, jaz tudi potrpim... že šest mesecev nisem dobil nobenega reda več...

Marljiv učenec.

Baron: No, ali ste z napredovanjem mojega sina zadovoljni.

Učitelj: Lahko rečem, gospod baron, da premaguje vaš gospod sin najlažje stvari z največjo težavo.

Iz zemljepisje.

Mati: No, Pepček, zdaj pa dokaži teti še, kako dobro si se naučil zemljepisja. Povej: Kaj ima gore in doline in je okroglo kakor krogla?

Pepček: To — to je teta!

Slaba tolažba.

Jurist: Jutri izročim gledališke mu ravnateljstvu svoj prv dramatični poskus.

Igralec: Gospod — kot pravnik morate vendar vedeti, da je že poskus zločina kazniv.

STRA ŠILO.

Postarana devica na počitnice ah: "Lepo se vam zahvaljujem očka ker mi dovoljujete šetanje v našem vrtu."

— "O prosim, prosim! Le pridite še večkrat. Pri tem mi saj preplašeni vrabci ne delajo na vrtu škode."

NA MEDICINSKI FAKULTETI.

Profesor: Gospodje, pogledjte ta krasen eksemplar. To je lobanja gorile. V našem mestu imamo samo dva slična eksemplara in sicer enega hranj muzej, drugega imam pa jaz.

Razne zanimivosti.

Grški kralj Jurij I. in pekovski pomočnik.

Nesrečni grški kralj Jurij I. je bil jako popularen in jako rad nepoznan zahajal med priprosto ljudstvo. Ko je nekega dne šel po pariški ulici de la Paix, se je zgrudil na tla fjakarski konj. Kralj se je obrnil in zadel pri tem v damo, jo pozdravil, dama se je zasmejala ter šla dalje. Ko je nato hotel kralj oditi, mu je prišel nasproti pekovski pomočnik, ki je nesel na glavi koš s peivom. Kralj se je zadel v njega in v tem trenutku so ležale na tleh žemlje, kolači in pečivo. — "Fogoš!" je zaklical deček ves jezen. "Vi ste Fogoš!" Kralj se je smejal, očital dečku njegovo surovost ter ga poučil, naj ne rabl besed, ki jih ne razume. Fogoš je vendar riba. Pekovski pomočnik je poznal ta izraz, ker je ravno takrat figuriral fogoš na jedilnem listu gostije, na katero je pozval kralj Edward v Marijanskih Varih Clemenceaua. Tuja beseda je tako ugajala Parižanom, da so jo začeli rabiti kot zapeljivko. "Toda vi ste vendar fogoš!" je jezo nadaljeval pekovski pomočnik. Kralj je stresel z glavo in rekel: "V moji deželi bi mi noben deček ne odgovarjal." "In kaj ste pa pravzaprav vi v svoji deželi?" je vprašal pekovski pomočnik. "Kralj!" je odgovoril vladar, se zasmejal ter dal dečku zlatnik in šel dalje.

Konsumna društva in produkcija na Nemškem.

V Nemčiji razširjajo konsumne zadruge v čez dalje večji meri svoje proizvajalne zavode. Konsumna društva kupujejo zmerom večji del svojega blaga pri vele-nakupni družbi. Čim velenakupna družba združi v svoji roki kupčijo gotovega blaga v zadostni množini, ga začne sama proizvajati, namesto da bi ga kupovala od fabrikantov ali trgovcev. Tovarna za milo v Gröbu ne more izdelovati več rastočih naročil, vsled česar namerava velenakupna družba na drugem koncu Nemčije zgraditi še eno tovarno mila; z zgradbo nove tovarne, in sicer v Düsseldorfu, začne še letošnje leto. Tovarno vžigale v Lauenburgu je velenakupna družba nemških konsumnih zadrug otvorila lansko jesen. Dne 1. januarja je prevzela tobačno tovarno v Nordhausu in lastno rezi-žo; v tovarni izdeluje smotke in tobak za žvečenje. Nadalje ima velenakupna družba celo vrsto velikanskih blagovnih skladišč, iz katerih zalaga konsumne zadruge.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

I. K. Murray, Utah. Pravo rdečo škofovo brošuro "Ženinom in nevestam za srečen zakon" ima v zalogi le L. Benedik, kate-rega naslov je: 2302 Elm Ave., Ridgewood, New York. On jo prodaja po \$1 s poštnino vred. Kedor mu pošlje denar, jo takoj dobi, o tem smo osvedočeni. J. J. H. H.

Prijetna vest

ZA VSAKO SLOVENSKO DRUŠTVO V ZJEDINJENIH DRŽAVAH OB TEM ČASU SPLOŠNE DRAGINE JE, DA NAŠA :

slovenska unijska tiskarna računa še vedno najnižje cene za vse najboljše društvene in trgovske TISKOVINE. Tisoče zahval slovenskih društev po Ameriki, katerim smo tiskovine izgotovili, nam je velik dokaz, da smo ustregli že tisočim društvom.

Mi izdelujemo društveni papir, kuverte vseh mer, bolniške liste, pravila, prošnje za vsprejem, plačilne knjižice, vse tiskovine za veselice. Ako imate sploh kako tiskovino, pošljite jo nam, in od nas dobite točen odgovor, koliko stane, delo je narejeno v najkrajšem času v vašo popolno zadovoljnost. Pišite po cene.

Prva slovenska unijska tiskarna

CLEVELANDSKA
AMERIKA,
6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Phone 246.
FRANK PETKOVSEK,
javni notar — Notary Public,
718-720 Market St., WAUKEGAN, ILL.
PRODAJA fine vina, najboljše izganje te-
lovstvene smotke — patentovana zdr-
vila.
PRODAJA vočne listke vseh prekomor-
skih trt.
POŠILJA denar v star kraj samostojno
in poštano.
UPRAVLJA vse v notarski posol spada-
joča dela.

Zastopnik "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York.

Phone: Canal 1631

Denar mečete proč!
ako ne podpirate svojega rojaka.
Pri meni dobite

izvrstno domače vino
galon po 75c. in več.

Pri odjema več kot 10 galon dajem pr-
pust, ter se posebno priporočam slavim
slovenskim društvom ob priliki kakke ves-
elice, tudi onim za svatbe.

V zalogi imam izvrstne domače klobase
in vsakovratno grocerijsko blago, katerega
ljubi naš narod. Pošiljam denar na vse
strani sveta in parobrodne listke za več
proge. Zastopam "Glas Naroda", prodajam
in kupujem avstrijski denar. 8 trdko Frank
Sakser sem v trgovski vezi. Upravljam vse
v notarski posol spadajoča dela, ker sem
javni notar. (Notary Public.)

FRANK JURJOVEC
1801 W. 22nd Street, CHICAGO, ILL.

Jugoslovenska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik IVAN GERM, 507 Cherry Way or Box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: IVAN PRIMOŽIČ, Eveleth, Minn., Box 641.
Glavni tajnik: G. L. BROZICH, Ely, Minn., Box 424.
Pomoćni tajnik: MIHAEL MIRAVINEC, Omaha, Neb., 1234 So. 15th St.
Blaženik: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 106.
Zaupnik: ALOJŠ VIRANT, Lorain, Ohio, 1706 E. 25th St.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEK, Joliet, Ill., 950 No. Chicago St.

NADZORNIKI:

ALOJŠ KOSTELIC, Salido, Colo., Box 533.
MIHAEL KLOBUCHAR, Calumet, Mich., 115 - 7th St.
PETER SPEHAR, Kansas City, Kans., 422 No. 4th St.

POROČNIKI:

IVAN KERŽIŠNIK, Burdine, Pa., Box 132.
FRANK GOUZE, Chisholm, Minn., Box 715.
MARTIN KOČEVAR, Pueblo, Colo., 1219 Elder Ave.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse denarne pošiljave pa na glavnega blaginjnika Jednote.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Veselski kongres v Ljubljani. Poroča se, da je notranji minister baron Heinold na intervencijo poslanca dr. Rybáča glede veselskega kongresa v Ljubljani izjavil, da je pripravljeno dovoliti kongres, če bi se ga udeležili samo avstrijski Slovani. Slovenski Sokolska Zveza v Ljubljani je odklonila te vladne propozicije in hoče za enkrat potekati na izid rekursa proti odloku kranjske deželne vlade.

Mrazovi na Dolenjskem so napravili v noči od 12. na 13. aprila velikansko škodo. Sadno dreveje in vinska trta, kakor tudi druge kulture so razvile zgodnjo vegetacijo; najmanj za 14 dni ugodnejšo, kakor lansko leto. Nastavek na tri se je opazil kot izredno bogat in upanje na dobro letino se je vzbudilo v sreih naših Dolenjcev. Pa kakor v prošlavo obletnice nesrečne pozebe v aprilu lanskega leta, je prevrglo vreme zopet ter sipalo sneg in slano na nežne poganjke zgodnjih kultur na Dolenjskem. Prizadeto je v prvi vrsti sadno dreveje in vinska trta. Kolikor se da v prvem hipu preeniti, je pozebo najmanj polovica letošnjega zaroda na trti. Krški in kostanjeviški okraj, ki sta za lansko leto toliko trpela, prideta letos v grozovito pomanjkanje. Ako ne bo izdatne državne ali deželne pomoči, ne bode vedelo prebivalstvo kaj početi. Dolenjsko vinogradništvo se nahaja danes v velikanski krizi. Se tisti del kmetijskega delavstva, ki je ostal dolenjskemu kmetijstvu ohranjen, bo zapustil svoja rodna tla in se preselil v Ameriko. Pa tudi posestniki sami bodo delali načrte za izselitev tja, najbrže v Kanado, od koder se ne bodo nikoli vrnil. Nasprotniki vinarstva bodo sicer trdili, da je za našega kmeta glavno, da mu ostane hrana in živinska krma. Vendar moramo vedeti, da je večina dolenjskih kmetov globoko zadolženih, iz katerega dolga jih more izkopati le izdaten in dober, vinski pridelek nekaj let za poredoma. Sedaj pa je že drugo neugodno leto na vrsti in strošek za vinograd je vedno večji. Da pelje to našega vinorejca v direkten gosposdarski pogin, je umljivo. Pri tem trpi pa tudi vinska trgovina in sorodne obrti. Tukaj naj se izkaže slavn kranjski deželni odbor in visoka deželna vlada v umevanju pravih ljudskih potreb.

Izseljevanje Slovencev. "Slov. Narod" v Ljubljani piše: V klerikalnem glasilu beremo sledeče: "Za izseljevanje se pri nas vlada silno malo briga. Zdi se, kakor bi ji bilo popolnoma vseeno, ali ostane krepko kmečko ljudstvo doma ali pa gre na tuje. Še manj se pa seveda brigajo za to slovenski liberalci, ki prvič sami sploh nič ne stori in se drugič ob vsaki priliki občasno oh "Rafaelevo družbo", edino slovensko izseljevalno organizacijo." — Tako je "Slovenec" zagodel v soboto (12. aprila). To je seveda zapisano za lajmoštre in kaplane, zakaj drugi ljudje se morajo temu smejati. Slovenski liberalci "ne stori nič" zoper izseljevanje; žali-

bože je to resnica: izseljevanje je vedno posledica slabih gospodarskih razmer. Ker ljudje doma ne morejo dovolj zaslužiti, pa beže v tujino. Preprečiti se da izseljevanje samo, če se doma preiskri ljudem zadosti zaslužka. Liberalci pa tega niso v stanu — že ker je vsa moč v rokah klerikalcev. A kako pridejo klerikali do tega, da se zaradi izseljevanja zaletavajo v liberalce? Zastopniki kmečkega ljudstva so vendar vsi klerikali in to že desetletja. Vso moč, kar jo zmoro slovenski narod, je v klerikalnih rokah, vso oblast imajo — a vendar ti klerikali niso storili absolutno ničesar, da bi le omejili, kaj žele preprečiti izseljevanje. Leto in leta so klerikali že gospodarili v deželi, pa niso prav nič storili. Ali pač! Ustanovili so Rafaelevo družbo, ki skrbi, da tudi izseljenec — ne pridejo izpod duhovskega nadzorstva, kar sicer izseljenec nič ne koristi, toliko več pa različenim patrom Stanislavom, ki te izseljenec skubijo po notah. Liberalci so že pred leti v deželnem zboru priznali, da izseljevanje ne morejo ustaviti in da se da utesniti le polagoma s povzdigo domačega gospodarstva; na Češkem se je to že posrečilo, na Galiskem in na Ogrskem pa ne. Iz "Slovenca" pa je videti, da klerikali niso tega mnenja, marveč mislijo, da se izseljevanje da ustaviti. Zakaj pa potem tega ne storijo, ko imajo vendar vso moč v rokah?

Izum domačega obrtnika. V izloženem oknu ljubljanskega zavoda za pospeševanje obrti na Dunajski cesti so razstavljena od ključavničarja Ivana Megliča na Prulah izumljena nova kurilna vratica za štedilnike. Prednost teh vratice pred drugimi navadnimi vraticami je v tem, da pri novih vraticah, ki se dajo pritrditi tudi k starim štedilnikom, ogorilni in pepel ne morejo padati iz štedilnika na tla, ampak lete nazaj v štedilnik. Vred tega ostane tlak v kuhinji vedno snažen in pred štedilnikom ni treba nikake železne plošče, da bi se tla ne užgala. Tudi se ni bati, da bi se vnela obleka otrokom, ki se radi sukajo okrog štedilnikov. Izdajba je priglajena pri dunajskem patentnem uradu.

Dva težka prešiča, ki sta tehtala štiri kilograme manj kot pet novih centev, je te dni prodal mlinar izpod Sv. Jošta pri Kranju. Dobil je za nju 289 K.

ŠTAJERSKO.

Nova zima na Štajerskem. Posebno veliko škodo je napravilo slabo vreme na Štajerskem dne 12. in 13. aprila. Sneg in led sta vzročila v vinogradih škodo nad 20 milijonov kron. Na drevju je potem vzročena po ledu in snegu istotako velikanska škoda, ki tu di dosega milijone. — Iz Ivankeve pri Ljutomeru poročajo: Huda zima je uničila ljutomerske in ormoške vinograde skoraj popolnoma. — Iz Ptujja poročajo: Strašen mraz s snegom je v noči od sobote na nedeljo 13. apr. uničil vinograde in vse zgodnje sadje. Če je v vinogradih še kaj ostalo, kar je bilo skrito pod snegom je pa pozebo v ponedeljek

in torek 14. in 15. aprila zjutraj. Oba ta dneva je bila zemlja zmuznjena in na mirno stoječi vodi je bil precej debel led. Še danes, v sredo zjutraj, 16. aprila, smo videli led na vodi. Vina in sadja ne bo nič ali zelo malo. Vso škodo bodo seveda spoznali šele v par dneh. In v takih razmerah naj nam gospodje v Gradcu še višje doklade naložijo! Kdo jih bo plačeval? Vsi stanovi hočejo imeti zvišane plače. Kdo pa jih bo kmetu zvišal?

Deželno trdnico v Št. Ilju v Sl. gor., ki se nahaja doslej v posesti Celcerja, bodo prihodnje leto preložili v Spielfeld, kjer je deželni odbor že vzel potrebno zemljišče v najem.

Ker ni avanziral, se je ustrelil v Gradcu v domobranski vojašnici 24letni domobranec Fran Korošec.

Napad. Iz Gotovejlj poročajo: V nedeljo 6. aprila so bili fantje v Malgajevi gostilni. Med njimi je sedel znani Ivan Štamol, ki je predsedel ravno tmesечно kazni. Začel se je repenčiti, potegnil je nož in rekel, da hoče se danes koga zaklati. Fant Miha Piki ga je posvaril, naj dene nož v žep. Kmalu nato je odšel Štamol. Ko se je Piki poslovil in odšel proti domu, ga je zmag napadel Štamol ter mu z nožem prizadel na vratu dve nevarni rani. Piki je moral se tisti večer poiskati pomoč pri zdravniku.

HRVAŠKO.

K nesreči na reški železnici. — Junaški vlakovodja. V bolnišnici v Dugorejsi se bori s smrtjo junak, ki je gotovo smrt pred očmi zastavljal svoje življenje in vse svoje sile v to, da reši druge. To je Peter Medur, vlakovodja brzovlaka, ki je med Generaliskim stolom in Tounjem na reški železnici trčil skupaj z brzim tovornim vlakom. Ko je Medur opazil nevarnost, je bila rešitev za vlak izključen. Le sam bi se s srečnim skokom v globino morda rešil, saj je tudi njegov kurjač, ki ga je vrglo z lokomotive, ostal živ. Vsaj poizkusil bi? Ne, Medur ni mislil nase, marveč na druge, katerih življenje je bilo izročeno njegovi vesti in vestni roki. Popolnoma jasno je videl pred seboj smrt, toda kot junak ji je pogledal v oči, zbral vse svoje sile, se uprl v zavornico in z nadčloveško močjo skušal omiliti udarec. Ne zase, sebe ni mogel rešiti, to je natančno vedel, ampak za druge, za potnike! Njegov napor, njegovo veliko junaštvo ni bilo zaman: ponesrečil se ni niti en potnik. Toda sam je postal žrtev in z njim vred še pet drugih njegovih železniških tovarišev. Zdi se, kakor bi bilo junaštvo tega moža gnilo usodo, da je tolikim drugim prizanese, saj so bile okolišnice take, da bi bila nesreča lahko stokrat strašnejša in pravijo ovidci, da je bilo potnikom kakor po čudžu prizanešeno. Niti en potnik ni bil teže poškodovan, kar je zlasti čudno z ozirom na potnike v spalnem kupeju, kateri se je popolnoma razbil. Pri trenju je namreč odletela stranska stena voza in potniki so bili večinoma vrženi ven; nekaj jih je ostalo med podrtinami, a tudi od teh ni bil nobeden težje ranjen in so vse srečno rešili. Peter Medur, o katerem domače in zunanje časopise piše kakor o junaku, ki je pokazal, da junaštvo ni doma samo na bojnem polju, ki je vreden istega občudovanja, ki ga je svet pokazal o priliki "Titanicevo" nesreče za uradnika, ki je do zadnjega ostal na svojem mestu ob brezličnem brzovojni aparatu. Splošna kapaciteta teh čolnov je večja kot splošno število potnikov in posadke, ki se bodo nahajali enkrat na krovu.

Krov je najprostornejši med vsemi, kar se jih nahaja na oceanu, ter nudi ugodno priliko za sprehajanje in igro. Na ladiji sta tudi dva pokrita krova in eden gornji krov, kojega večji del je obdan s steklom. Na "Imperatorju" je bil ustanovljen poseben ventilacijski sistem, s katerim so izginili poznati ventilacijski dimniki, vsled česar je tudi vse prostora za promenado.

"Imperator" ima štiri vijak, katere gonijo turbinski stroji, ki razvijajo 68.000 konjskih sil. Povprečno prevozi 22½ vozlov na uro ter bo prišel preko Atlantika v šestih dneh. "Imperator" bo imel 82 rešilnih čolnov, med kojimi bosta dva velika, opremljena z brezličnim brzovojnim aparatom. Splošna kapaciteta teh čolnov je večja kot splošno število potnikov in posadke, ki se bodo nahajali enkrat na krovu. (Adv.)

je v bolnišnici v Ogulinu in Dugorejsi, a bodo v par dneh popolnoma okrevali.

NAJVEČJA LADIJA NA SVETU.

Parnik "Imperator" Hamburg-American parobrodne družbe je največja ladja na svetu, ki tvori novi standard v grajenju ladij z ozirom na udobnost in varnost. Parnik je dolg 919 čevljev, širok 98 ter vsebuje 50 tisoč ton. Masivno ogrodje ladije je opremljeno visoko nad vodno črto z dvojnimi tlom, tako da se nahaja ladja v ladji. "Imperator" je potom jeklenih sten razdeljen v šestnajst neprodornih oddelkov, ki so zopet razdeljeni, da tvorijo v celoti 35 oddelkov, katere vse se da trenutno kontrolirati s poveljniškega mostiča. Te oddelke se je pri poizkušnjah napolnilo z vodo, da se prepriča o njih uspešnosti tudi pod najslabšimi pogoji. Na krovu "Imperatorja" se bo nahajal komandore in trije štabni kapitani, kojih eden bo vedno na mostiču. Brezlični brzovojni aparat bo najmočnejši kar jih je bilo kdaj postavljenih na krov kake ladije in dva telegrafista bosta noč in dan neprenehoma v službi.

Neprekošana velikost "Imperatorja" je omogočila razne udobnosti, kakršnih se ni še nikdar uživalo na morju. Parnik bo imel vsakokrat na krovu le malo več potnikov kot jih imajo drugi. Še enkrat manjši parniki. S tem se pride v okoli vsaki gneči. Javne kabine, saloni tega parnika bodo največji in najrazkošnejši, kar jih je najti na morju. Glavna obednica se razteza skozi dva krova ter je pripravljena za vse potnike naenkrat. Razventega se nahaja na krovu velik Ritz-Carlton restavrant, kjer se lahko uživa izvrstno kuhinjo, gaj iz palm, kavarna na krovu in več privatnih obednic. Glavna dvorana, katero je mogoče izpremeniti v veliko plesnišče, je opremljena z odrom za gledališke predstave in koncerte. Posebnost "Imperatorja" je luksuriозна rimska kopeli, izdelana iz mramorja in medu, v kateri se nahaja popolna telovadnica.

Kabine "Imperatorja" so nenehno navadno prostorne in kompletne glede opreme. Mesto običajnih postelj, katere je najti na parnikih, so postavljene v vsaki kabini prostostoječe, umetniško izdelane postelje iz medu. V vsaki kabini se nahaja mramornat uni-valnik ter tekoča vroča in mrzla voda. Razdelitev ogleda kakor tudi razpredelba luči, gorkote in ventilacije se je izvršila po natančno proračunanem načrtu. Samo v prvem razredu je 220 kopej, vstevši 150 privatnih kopej. Razventega se nahajajo na ladiji turške kopelji, maserji, manikuristi, brivci itd.

Krov je najprostornejši med vsemi, kar se jih nahaja na oceanu, ter nudi ugodno priliko za sprehajanje in igro. Na ladiji sta tudi dva pokrita krova in eden gornji krov, kojega večji del je obdan s steklom. Na "Imperatorju" je bil ustanovljen poseben ventilacijski sistem, s katerim so izginili poznati ventilacijski dimniki, vsled česar je tudi vse prostora za promenado.

"Imperator" ima štiri vijak, katere gonijo turbinski stroji, ki razvijajo 68.000 konjskih sil. Povprečno prevozi 22½ vozlov na uro ter bo prišel preko Atlantika v šestih dneh. "Imperator" bo imel 82 rešilnih čolnov, med kojimi bosta dva velika, opremljena z brezličnim brzovojnim aparatom. Splošna kapaciteta teh čolnov je večja kot splošno število potnikov in posadke, ki se bodo nahajali enkrat na krovu. (Adv.)

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Naročnik iz Clevelanda. — Dopisa ne sprejememo, ker se nikakor nečemo vtikati v družbene prepire. Doma se poravnajte, pa bode najbolje.

Iščem svojega bratrance ANTONA KOMAR. Doma je iz Sp. Kraš na Sp. Štajerskem. Slišal sem, da se nahaja nekje v državi Kansas, menda v Kansas City, a natančno ne vem njegov naslov. Ako kedo rojake ve za njegov naslov, prosim, da mi ga blagovoli naznani, ali pa se mi naj sam javi, ker mu imam sporočiti nekaj novic iz starega kraja. — Jos. Komar, 164 Reed St., Milwaukee, Wis. (30.4-25)

SKRbite za bodočnost.

Kdor hoče, da bode imel živeti od česa na stare dni, mora že zdaj skrbeti za svojo bodočnost. Ni je lepše prilike, kot vam jo nudiva midva. Kupi in odplačaj polagoma zemljo, pa boš kdaj na svojem. Prodajava svojo zemljo od 15 dolarjev naprej za akro. Sto dolarjev plačaš takoj, ostalo mesečno po deset dolarjev. Če si bolan ali nimaš dela, počakava. Če kupiš 40 akrov, plačava vožnjo. Prodava samo tistim, kateri pridejo sami pogledat. Jamčeva, da pridelate na vsak akro najmanj toliko čistega vsako leto, kolikor plačate za ves akro. Izčistite lahko nekaj akrov na tedno. Do železnice in mest od ene do štirih milj. Kmetije vse na okoli. Zdrav zrak, nobenega močvirja, polno studencev. Nimava nobenih agentov in zato ne zamenjate naju z drugimi, ki prodajajo danes tukaj, jutri tam, danes za to, jutri za drugo kompanijo. Ne silite v kraje, kjer gre samo živinoreja, ker za živino ne potrebujete 40 akrov, kot pri nas, ampak trikrat toliko. Najboljša prilika za tiste, ki se nameravajo to pomlad naseliti. Če ne misliš letos iti gori, kupi letos, kupi takoj, pa boš že nekaj odplačal do drugega leta. Vedi, da delo ni stalno, da pridejo krize — pa če imaš svoj kosček zemlje, se lahko umakneš in v vsaki krizi napraviš življenje. Piši ali pridi še danes na naslov: Krže Mladici Land Co., 2616 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Telefon: Lawndale 7449. Začni danes, če hočeš kaj imeti jutri. Če pa odlašiš vedno na jutri, ne boš imel nikdar nič.

Iščem svojega moža JOŽEFA SLOSAR. Pred tremi leti mi je zadnjič pisal iz Californije. Njegov 9 let star sin bi rad vedel za svojega očeta. Zato prosim eene rojake, če kedo ve za njega, če je še živ ali pa že mrtev, da mi javi, za kar bom zelo hvaležna. — Marie Slosar, Box 17a, R. 3, Edinburgh, Pa.

NAZNANILO.

Tem potom se naznanja članom društva sv. Janeza Krstnika št. 71 J. S. K. J., da se vrši prihodnja seja kakor po navadi drugo nedeljo v mesecu, dne 11. maja. Rešiti imamo več važnih točk, in sicer: določiti, kako bomo obhajali desetletnico našega društva, voliti delegata za konvencijo, katere bodo imela letos naša Jednota. Poleg tega imamo pa rešiti še več drugih važnih zadev v korist društva. Obenem pa tudi prosim vsakega člana, da prinese s seboj listek, na katerem je zapisan njegov natančen naslov, ter odda tajniku.

Prosim torej vse člane, da se te seje gotovo udeležijo. Z bratskim pozdravom Ivan Malovrh, tajnik. (1-2-5)

VABILO

na PLESNO VESELICO, katero priredi društvo št. 113 S. S. P. Z. v Meadow Lands, Pa., v soboto dne 10. maja 1913 v premogarski dvorani. Začetek ob 4. uri popoldne. Tem potom najvjudnejše vabilo vse rojake in rojakinje ter vsa sosednja društva, da se te naše veselice v obilnem številu udeležijo blagovolijo. Za obilen poset se že v naprej zahvaljujemo in obenem obljubimo, da se bomo mi tudi vašemu klen dragevolje odzvali. Vstopnina za možke \$1, dame vstopnine proste. (1-2-5) ODBOR.

ZAHVALA.

Spodaj podpisani se najsrčnejše zahvaljujem slavnju Jugoslov. Katol. Jednoti, katere mi je tako točno izplačala svoto \$200, meni, nesrečniku, za odhod v staro domovino. Ravno tako se zahvalujem uradnikom in vsem bratom društva sv. Roka št. 94 v Waukeganu, Ill., za njih trud, kar so ga imeli z menoj. Bog vam povrni! Nadalje priporočam slavno J. S. K. Jednoto vsem rojakom širom Zdrženih držav, da pristopijo pod nje okrilje, ker ona je v resnici prava mati vsem svojim članom. Torej še enkrat hvala! Bog vas obvaruj take boleznj, kakor je mene zadela! Waukegan, Ill., 28. malega travna 1913. Anton Vrbič.

Slov. samostojno podp. društvo

"EDINOST"

V LA SALLE, ILL.

Ustanovljeno 9. maja 1909. Inkorporirano dne 18. avgusta 1911

v državi Illinois.

Glavni odbor:

Predsednik: Ivan Novak, Box 173, La Salle, Ill.
Podpredsednik: Lavoslav Zevnik, 1037 2nd St., La Salle, Ill.
Tajnik: Fran Lepich, 1155 3rd St., La Salle, Ill.
Blaženik: Jos. Barborich, 1222 1st St., La Salle, Ill.
Zastopnik: Josip Certalik, 1157 1st St., La Salle, Ill.
Zastopnik: Josip Novak, Box 173, La Salle, Ill.
Zastopnik za Oglesby: Fran Jerina st., Box 88, Oglesby, Ill.
Zastavonoša: Fran Urih.
Nadzorni odbor: Mat. Komp., predsednik: Ivan Puček in Josip Certalik.
Pravni odbor: Ivan Puček, Josip Barborich in Josip Novak.
Bolniški odbor: Matevž Urbanija, Adolf Sebat in Josip Muk.
Redne mesečne seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu ob eni uri popoldan v dvorani sobrata Mat. Komp.
Rojaki v La Salle in okolici so vjudno vabljeni k obilnemu pristopu.

Izšla je

časopisna, lična knjiga: "VOJSKA NA BALKANU".

Priredila e. kr. prof. Anton Sušnik in Vinko Šarabon v Ljubljani.

Vsled vsestranske želje naročil smo več iztisov te knjige in je sedaj cenj. rojakom na razpolago.

Knjiga "Vojska na Balkanu" sestoji iz 13 posameznih sešitkov, obsegajočih skupaj na večjem formatu 192 strani. Delo je opremljeno z 255 slikami, tikajoče se opisa balkanskih držav in najvažnejših spopadov med sovražniki. Sešitkom je prideljen tudi večji slovenski zemljevid balkanskih držav.

Posamezne zvezke je dobiti po 15c, vseh 13 sešitkov skupaj pa stane s poštnino vred \$1.85. Naroča se pri:

Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York City.

DELO! DELO!! DELO!!!

The C. C. J. C., Marquette, Mich., je dobila mnogo vprašanj radi dela. Odgovoril sem vsam in sedaj objavim na tem mestu, da je resnično, da se zasluži po \$1.20 od sežnja. Dela je za več let. Za nadaljna pojasnila obrnite se na:

John Knaus, Box 40, Eben Junction, Mich. (15-4 8x 2x v t)

ROJAKI, POZOR!

Vsem rojakom našega slovenskega naroda naznanjam, da jaz, ki vedno potujem po zapadu, nisem bil nikjer boljše postrežen, kakor pri:

LOUIS GERBITZ, "Europe Saloon" (23-4-1-5) v Kemmerer, Wyo.

OGLAS.

Potrebnem žensko za varstvo hromega 8 let starega otroka. F. D. 465, Karrigan Ave. West Hoboken, N. J.

1913! Svetovalec 1913!

Vse, kar morate vedeti o PAKETNI POŠTI, POSTNIH HRA. NILNICA! — Kako postanem državljani. Najnovejša slovenska izdaja (1913) z novimi zakonitimi odredbami. Vse v eni lični priročni knjižici. Koristno za vsakogar. Cena samo 25c. Naroči se pri: Bert P. Lakner, 1595 3rd Ave., New York, N. Y. (24-6 x v 2 d)

NAŠ GOSPODAR.

edini slovenski magazin v Ameriki. Izhaja na 32 straneh vsak mesec in veča za vse leto samo \$1.00. Prinaša podučne članke za gospodarstvo, gospodinjstvo, lepe povesti, razprave o naših gibanjih in zanimivosti iz celega sveta. Pošlji denar na:

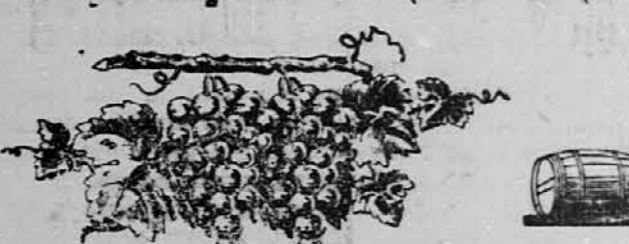
Naš Gospodar, 2616 S. Lawndale Avenue, Chicago, Ill. 10-8 v 2 d)

NAZNANILO.

Gospodom tajnikom raznih podpornih društev naznanjamo, da smo vsled potrebe ravno kar izdelali jako primerno knjigo za posamezna društva oz. postaje, koje lahko rabijo tajniki ali blaginjiki. Knjiga je sestavljena tako, da so na vsaki strani vse potrebne rubrike za člana in članico in se lahko uporablja za dobo treh let. Rubrike so praktično sestavljene, da se naredi konec leta lahko skupen in križen račun o vseh plačanih zneskih, in sicer za člana in njegovo soprogo. Naroča se lahko poljubno število listov po 25, 50 ali več skupaj. Besedilo tiskamo v posamezne rubrike, kakoršno bolj olajša delo tajniku. Načene liste vezemo v lepe platnice. Cena knjige je nizka in vsakdo jo lahko vodi. Na željo posljemo vsakemu tajniku en list na ogled.

Pišite na: SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 82 Cortlandt St., New York City.

Californijsko domače vino.

Cenjenim rojakom Slovencev in Hrvatom priporočam najboljšje domače Californijsko vino in tropinjevec (Grape Brandy) kakor Port in Sherry vino.

Belo vino po 50c. gal. z posodo vred.
Črno vino po 40c. gal. z posodo vred.
Port vino po 70c. gal. najmanj 10 gal. z posodo vred.
Sherry vino po 70c. gal. najmanj 10 gal. z posodo vred.
Tropinjevec po \$2.50 do \$3.00 z posodo vred.

Zgoraj omenjene cene za vino se zastopijo za ne manj kot 28 gal. Pri večjih naročilih n. pr. 5 barelovno dam popust, celi voz (Car Load) pa po jakotiki cenji po dogovoru. Prosim gg. naročnike da priložijo pri naročilu denar, oziroma U. S. Money Order.

Postržba točna.

Za obilo naročila se priporočam.

NICK RADOVICH, WHOLESALE LIQUOR DEALER 594 Vermont St., San Francisco, Cal.

PRIDITE NA KRAJ, KJER VAS ČAKA SREČA.

Nova slovenska naselbina v Crivitz, Marinette County, Wisconsin.

Kupite svojo farmo naravnost od lastnika, ne plačujte agentom dobička. Imam nekaj najboljših zemlje za farme v Wisconsinu naprodaj, na lahka odplačila, v bližini vaših rojakov. Zemlja je izvrstna ter raste na njej vsakovrstno žito, rž, detelja, vse vrste trave, zelenjave v izobilju. Zemlja je posebno ugodna za sadno drevje, jabolka, črsejše. Uspevajo tudi vse vrste jagod najboljše kvalitete. Pridite v Crivitz in pokažem to lepo pokrajino. Obiskali boste svoje rojake v njihovih novih domovjih. Zapomnite si, da vam plačam vožnjo in stroške, ako kupite od mene zemljo. Za vse informacije pišite naravnost lastniku. Kupite tikete za C. M. & St. P. želez. do Ellis Jet.

Theo. Kersten,

MARINETTE CO. CRIVITZ, WIS.

Voditelj kmetov.

(Črtica iz časa kmetovskih uporov. — Spisal M. Š.)

(Konec.)

III.

Ne boj, — mesarsko klanje. Prešeren.

Med časom, ko se godi naša povest, poslali so ubogi stiskani kmetje dolenski in štajerski poslane v mesto Augsburg, da bi ondi izprosil pomoč od cesarja Maksimilijana I. Cesar pa je bil takrat sam v velikih stiskah, zato ni mogel ustreči ubogim kmetom; pač pa jih je tolažil, da hoče po potu pravice poravnati njihove pritožbe, ako se mirno vrnejo domov.

To pa je bilo le še hujsko netilo za upornike. Ne le da so odšli še bolj besneli, temveč delali so zaroto malo da ne očito. Gospoda po gradovih in mestih je to kmalu zvedela in jela se je bati za življenje. Prizadevala se je, da bi o pravem času určila naklepe nezadovoljčev.

Hipoma pa udari upor očitno na dan. Najprej so bili Kočevci, ki so zapalili mesto in ubili svojega gospodarja Jurija Thurna. Za njimi se vzdignelo druga mesta in trgi, poženo iz gradov gospoda in se neustojljivo zmaskejo nad vsakim, ki se jim je postavil v bran.

Tudi za Savo je jelo kmalu vrti. Hovar in njegov meščanski so-mišljeniki so ščevali meščane in bližnje okoličane, Vrtinik pa je hujskal kmete po svoji okoličini; tako so delali tudi drugi. "Mašujmo se!" to je bilo geslo vsem vstajem; gospoda so namerjali potolči, zase pa pridobiti "staro pravdo."

Ali tudi gospoda ni držala križem rok. V Ljubljani in v Celju so se bile zbrale glavne čete brambovev in kmalu pomaknile proti jugu za Savo. Pri Brezicah se je imel vršiti boj z uporniki, tukaj je bila njihova moč.

Vrtinika v tem času ni bilo skoro nikoli doma, vedno se je vozil okrog. Odhajal je večinoma po noči in tudi prihajal. Bal se je namreč, da ga sicer ne opazi gospoda in ne prepreči lepih načrtov. Postal pa je Vrtinik med tem tudi precej osoren in zbadljiv z domačimi ljudmi. Žena mu ni mogla nikoli prav storiti, in ravno tako ne družina. Kadar se je po noči odhodil pripeljal, razjezil se je nad hlapcem, ako ga ni bilo hitro poleg, in sila ga je ozmerjal. Hlapec se mu je nekaj časa izgovarjal, ali ko je videl, da vse nič ne pomaga, naznanil je, da pojde od hiše. Ko je kmalu potem odhajal, pretel je na tihem Vrtniku: "Čutil boš še nekdanjega grajskega hlapca!"

Tako je prišel polagoma mesec september 1. 1516. Do tega časa se je moralo vse dovršiti, kakor je bilo dogovorjeno. Uporniki so pobrali motike, sekire, vile in kose ter hiteli proti Brezicah, da se ondi odloči boj za "staro pravdo."

Toda kmetje se niso nadejali tolike obrambe. Od vseh strani so namreč privreli cesarski vojaki, združeni z bramboveci, katere sta poslali Kranjski in Štajerski. Prišel se je boj, ne boj, ampak pravo "mesarsko klanje." Na tisoče kmetov je padlo pod meči, puškami in topovi izvežanih vojakov. Upornikov kri je v potokih lila v bistro Savo, ki je takrat krvava tekla proti sosedni Hrvaški. Kolikor jih niso potolkli vojaki in bramboveci, zaleli so jih žive in povezali, da dobe na gradovih — kakor so rekli grajski — zaslužen kazen. Hudo je bilo tekaj kmetu. Misli je, da dobi staro "pravdo", toda bridko se je varal. Jarem ga je žulil še huje, zlasti zato, ker sedaj ni imel več upanja, da bo kdaj bolje.

IV.

Tvojoi žrtvi krvea naša. Preradovič.

Takoj po oni usodni bitki pri Brezicah se je pričelo natanko preiskovanje, kdo je prav za prav zanetil upor, in kateri so bili glavni stebri njegovi. Popraševalo se je od grajskih pa do zanjih koč po zelenih dolenskih in štajerskih hribih. Kadar gre ljudem za kožo, tedaj povedo vse; tako se je zgodilo tudi tukaj. Gospoda je ukenila in pozaprla v kratkem na stotine tlačanov, da porve od njih voditelje uporne množice. Zvedeli so jih mnogo in odpeljali v Ljubljano, ali pa jih

ohranili v ječi v Krškem. Nekoga pa niso dobili, in ta je bil Vrtinik. Dasi je njegov drug in zaveznik Hovar že davno sedel v ječi, vendar ga ni izdal, hoteč rajši sam umreti nego še njega ubogoniti. Misli je: Vrtinik je še mlad in bode lahko še kaj koristil ubogim tlačanom. Pa tudi nad Vrtnikovo glavo so se zbrali oblaki in tudi njega je uničila nevihta. Njegov nekdanji hlapec kateri je bil odšel od hiše grozeč se gospodarju, bil je njegov izdajalec. Nikoli ni mogel pozabiti, da mu Vrtinik ni zaupal, ker je nekdanj služil v grajsčini, in zato se je srdil nad njim. Pa tudi kasneje se mu je Vrtinik hudo zameril, ko je svojo jezo stresal nad njim, dasi tega hlapec ni bil zaslužil.

"Koliko mi daste", vprašal je na neki grajsčini, ko mu je vinska kaplja zlezla že v glavo, "pa vam povem jednega od glavnih upornikov?"

Pač ni pomislil nesrečni hlapec, kaj je takrat zinil, zakaj kmalu je ležal v temni grajsčanski ječi, da se prihrani za odgovor prihodnj dan.

Drugi dan je povedal vse, kar je vedel in znal. Izdal je, kako sta se Vrtinik in Hovar po noči shajala ter pozno v noč posvetovala, kako sta na tihem kovala naklepe proti gospodi.

Seve, da je bila gospodi ta hlapecova izjava všeč. Po Vrtnikovem nekdanjem hlapcu so zvedeli mnogo reči, ki jim doslej še niso znane. Imeli pa so v pesteh zopet jednega izmed kmetovskih velikašev, kateri bode natančno odgovarjal zastrašn svojega početja. Zvedeli so tako za zvezo med uporniki v Konjicah in Brezicah; bili so uverjeni, da je pri njih posredoval Vrtinik, največji prijatelj kmetov.

Dva dni potem pošlje gospoda ljudi do Vrtnika, naj ga pripelje v ječo v Krško; ondi naj počaka nadaljnje obsodbe. Vrtinik je sedel pred svojo hišo in se grel na soncu, ki je tako blagodejno svoje jezenske žarke pošiljalo na zemljo. Ničesar hudega se ni nadejal, najmanj pa, da bi ga iskala gospoda, o kateri je mislil, da ničesar ne ve o njegovem danju; o Hovaru je bil prepričan, da ga ne izda. Ko pa zagleda od daleč grajske čete ljudi iz Krškega, že spozna, kaj to pomeni. Počaka jih pred hišo, poslušna povele gospode in se takoj uda njih zahtevam. Odvedo ga v Krško, naj se zagovarja zaradi svojega početja, osobito zaradi ponočnih shodov z Hovarem in hujskanja po okoličini. Motila pa se je gospoda, misleč, da bode vse zvedela od njega. Dasi tudi preje Vrtinik ni bil poseben junak, kazal se je sedaj vendar, da se ne strši niti najhuješe kazni. Ko vidi gospoda, da od njega ne more zvedeti ničesar, pošlje ga kmalu z Hovarem vred v Ljubljano, naj ga tam sodi višja gospoda. Deli so ju na voz, posadili zraven nju stražo, ter ju odpeljali proti Ljubljani po isti cesti za Savo, po kateri sta se pred kratkim časom hodila kmetovska prijatelja drug k drugemu kovat naklepe in navduševati se za uspešno delovanje v korist ubogega tlačana.

V Ljubljani so oba zaprli v temno ječo. Večkrat pa so hodili popraševati, kako se godi velikašema in njunim rešenim kmetom. Oba sta na taka vprašanja hladnokrvno molčala, najmanjše ožnostni ni bilo videti na njunem obrazu. Bila sta prepričana, da sta dobro hotela ubogim tlačanom, in da bi jim bilo gotovo zasijalo sonce za boljše bodočnosti, da se niso tako žalostno okršili njuni naklepi.

Mesec dni po prihodu v Ljubljano sta prišla na zatožno klop. Obdolžena sta bila hujskanja in ščevanja kmetov zoper gospoda in njene pravice. Za tako dejanje je bila odločena smrt. Označila se jima je obsodba, ali ustrašila se je nista. Hovar itak ni imel mnogo več pričakovati na svetu, Vrtinik pa tudi, dasi je bil mlajši, ni izgubil poguma. Skrbela sta ga le na domu uboga žena in mladi sin, ki bodeta užila pač obilo bridkih ur zaradi njega, toda tudi ta žalost ga ni potrla.

Predno se je imela vršiti smrt na kazen, spravila sta se z Bogom obžalovala sta svojo pregreho, potem pa mirno položila glavi — pod krvnikov meč.

Tu sem ti podal, dragi bralec, malo sliko kmetovskih "puntov" v začetku 16. stoletja, hoteč ti le nekoliko označiti ono strašno dobo, v kateri se je prelilo toliko krvi na slovenski zemlji. Sava je takrat krvava tekla proti jugu. To

SLOVENSKO ZAVETIŠČE.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: Frank Baker, 82 Cortland St., New York, N. Y.
Podpredsednik: Paul Schneller, Calumet, Mich.
Tajnik: Frank Krže, 2616 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Blagajnik: Geo. L. Brosich, Ely, Minn.

DIREKTORI:

Direktorji obetoli iz jednega sas opnika od vseh Slovenskih podpornih organizacij, od vseh Slovenskih listov in od vseh samostojnih društev.

Za znamke, knjižice in vse drugo se obrnite na tajnika: Frank Krže, 2616 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Tudi vse denarne poljiljave pošiljajte na ta nmalov.

Narod ki ne skrbi za svoje revo, nima prostora med civilizovanimi narodi. Clovek ki ne podpira narodnih zavodov, ni vreden sin svojega naroda.

Spominjajte se ob vseh prilikah Slovenskega Zavetišča.

je le početek onih žalostnih dogodkov, ki so s krvavimi črkami zapisani v povestnici naši, katere bode pomnil še pozni rod. Se to povem, da so v bojih za slobodo tlačanov v poznejših letih bili mnogi voditelji izmed potomcev obeh tu opisanih mož: Vrtinika in Hovarja.

DELO! DELO! DELO!!!

za gozdarje za delati mehka obejena drva. Plača \$2.25, neobele-na \$1.35.

Anton Stovanje,
Box 18, Haeker Valley, W. Va.

POZOR, ROJAKI!

Kovaški pomočnik, kateri se je učil to obrt v starem kraju, lahko dobi takoj delo v tovarni. Delal bi z menoj. Pravi mož v kratkem lahko pride od pomočnika do kovača. Natančna pojasnila dobite pri meni.

Vinko Hafner,
Box 29, Leetsdale, Pa.
Allegheny Co.

Zastonj!

Ker nam je par stotin pratik za letošnje leto preostalo, dajemo iste vsakemu rojaku drage volje brezplačno.

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St., New York City.

Imenik

sedaj naznanjenih delegatov S. D. P. Z za prihodnjo konvencijo:

Društvo šte. 1 Jakob Brenič, Conemaugh, Pa.
Društvo šte. 2 Mihael Cene, Johnstown, Pa.
Društvo šte. 3 Franc Pavlovčič, Conemaugh, Pa.
Društvo šte. 4 Anton Gerbec, box 35, Lloydell, Pa.
Društvo šte. 5 Pooblastilo glavnemu odborniku V. Sitter-jn.
Društvo šte. 6 Stefan Zabrie, Garrett, box 48, Pa.
Društvo šte. 7 Franc Zurnan, Claridge, Pa.
Društvo šte. 8 Pooblastilo glav. odborniku Mihael Krive-n.
Društvo šte. 9 Martin Klinar, 812 Chesnut St., Johnstown, Pa.
Društvo šte. 10 Ivan Blažine, box 88, Newcomer, Pa.
Društvo šte. 11 Alojzij Sterle, Dunlo, Pa.
Društvo šte. 12 Lovrene Sajin, box 105, Heilwood, Pa.
Društvo šte. 13 Anton Verhovšek, box 141, Hostetter, Pa.
Društvo šte. 14 Anton Korbar, box 7, Edenborn, Pa.
Društvo šte. 16 Ivan Krašovec, box 433, Buxton, Iowa.
Društvo šte. 19 Franc Zupančič, Carona, box 35, Kans.
Društvo šte. 21 Ivan Goršek, West Mineral, Kans.
Društvo šte. 22 Alojzij Gregorich, 2010 Market St., Peru, Ill.
Društvo šte. 23 Ladislav Benedikt, box 11 in Josip Gore, box 294, Thomas, W. Va.

Društvo šte. 25 Valentin Jugovič, Rock Springs, Wyo.
Društvo šte. 26 Ivan Prostor, Export, box 120, Pa.
Društvo šte. 27 Franc Homan, Diamondville, Wyo.
Društvo šte. 28 Pooblastilo glavnemu odborniku V. Sitter-jn.
Društvo šte. 29 Josip Bizjak, Meadow Lands, box 253, Pa.
Društvo šte. 30 Ivan Pečnik, Mullberry, box 143, R. F. D. 2, Kans.
Društvo šte. 34 Frank Kastelic, Yukon, Pa.
Društvo šte. 35 Frank Justin, 1708 E. 28th St., Lorain, Ohio.
Društvo šte. 36 Jakob Rupert, box 238, South Fork, Pa.
Društvo šte. 38 Franc Guna, Bridgeport, box 722, Ohio.
Društvo šte. 39 Ivan Rebel, Glencoe, Ohio.
Društvo šte. 40 Josip Zorko, West Newton, box 91a, R. F. D. 3, Pa.

Društvo šte. 41 Josip Marinčič in August Strajner, Cleveland, O.
Društvo šte. 42 Josip Mencin, box 197, Oglesby, Ill.
Društvo šte. 44 Pooblastilo delegatu društva šte. 38 Franc Guna.
Društvo šte. 45 Gregor Hreščak, 407 Eight Ave., Johnstown, Pa.
Društvo šte. 49 Franciška Penko, Cleveland, Ohio.
Društvo šte. 50 Alojzij Karlinger, Girard, box 87, Kans.
Društvo šte. 51 Josip Zele, 6108 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Društvo šte. 53 Andrej Maretič, Pikers, box 46, W. Va.
Društvo šte. 54 Jernej Hočevar, Rockwood, box 184, Pa.
Društvo šte. 56 Nikolaj Povše, 1 Craib St. Numrey Hill, N. S. Pittsburgh, Pa.

Društvo šte. 57 Pooblastilo delegatu društva šte. 41 Josip Marinčič-u.

Društvo šte. 59 Leopold Bregar, Maynard, box 46, Ohio.
Društvo šte. 61 Franc Tomažič, box 73, Tolleston, Ind.
Društvo šte. 62 Zofka Birk, 6029 Glas Ave., Cleveland, Ohio.
Društvo šte. 64 Ivan Kaker, 220 1/2 Grove St., Milwaukee, Wis.
Društvo šte. 65 Josip Zuraj, New Alexandria, box 103, Pa.
Društvo šte. 68 Ivan Šmale, box 26, Clinton, Ind.
Društvo šte. 69 Josip Beve, 5239 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Društvo šte. 70 Pooblastilo glav. odborniku Viljem Sitter-jn.
Društvo šte. 72 Pooblastilo glav. odborniku Ivan Pajk-u.
Društvo šte. 73 Ivan Kr-vanja, Smithfield, Pa.
Društvo šte. 74 Pooblastilo Josip Marinčič-u, Cleveland, Ohio.

Pozor slovenski farmerji!

Vsled občne zahteve, smo tudi letos naročili večje število

pravih domačih

KRANJSKIH KOS.

V zalogi jih imamo dolge po 65, 70 in 75 cm. Kose so izdelane iz najboljšega jekla v znani tovarni na Štajerskem. Iste se pritrjujejo na kosišče z rinkami.

Cena 1-kose je \$ 1.10.

Kedor naroči 6 kos, jih dobi po \$1.00.

V zalogi imamo tudi klepalno orodje iz finega jekla;

cena garnituri je \$1.00.

Pristne "Bergamo" brusilne kamne po 30c. kos.

Pri naročitvi nam je naznaniti poleg poštne postaje

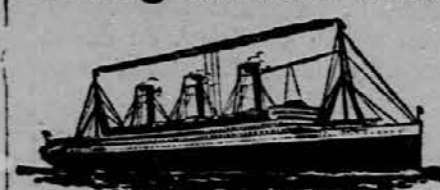
tudi bližnje železniško.

Naročila priložiti je denar ali Postal Money Order.

Slovenic Publishing Co.

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Hamburg-American Line.

Edina direktna proga med
NEW YORKOM in HAMBURGOM,
PHILADELPHIO in HAMBURGOM,
BOSTONOM in HAMBURGOM

oskrbljena s parniki na dva vijaka:
Kaiserin Auguste Victoria, Amerika, President
Grant, President Lincoln, Cleveland, Cincinnati,
Pretoria, Patricia, Pennsylvania, Graf Valdersee,
Prinz Oskar in Prinz Adalbert.

katerim sledi v kratkem nov parnik na
štiri vijake in turbino
IMPERATOR

919 čevljev dolg, 50.000 ton, največji par-
nik na svetu.

Izvrstno poslovanje. — Nizke cenc. —
Dobra postrežba.

Za vse podrobnosti obrnite se na:

Hamburg-American Line,
41-45 Broadway, New York City
ali lokalne agente.

Pozor, rojaki!

Dobil sem iz
Washingtona
na svojo zdra-
vilo serijsko
številko, kto-
ga jazm, da so
s n r a v i l a
prava in kor-
istna.
Po dolgem
času se mi je
posrečilo iz-
najti pravo
Alpen tinktu-
ro in Pomado
prood iznade-
nju in za rast
las, kakorine so do sedaj na svetu ni bilo, od kate-
re sočine in jenskih črati in dobi laše masi-
no popolnoma zdravilo in ne bode ost lapadali,
se na ostavi. Ravno tako možika v t. tednih
travni laki popolnoma zdravilo. Razumiteho v
r k h nogah in kriščah v 8 dneh popolnoma o-
dram, karja očesa bradavice, potne noge in o-
stali se popolnoma odstranijo. Da je to resni-
čar-čin s 5000. Piliše po omik katerega pošljem
svetilo.

JAKOB VAHČIČ

P. O. Box 68 Cleveland, O.

HARMONIKE

bo 1151 zakoršnekoli vrste izdelujem in
popravilam po najnižjih cenah, a delo
trpčno in zanesljivo. V popravu zane-
sljivo vsakdo pošlje, ker sem čt nad 16
let rukaj v tem poslu in sedaj v svojem
lastnem domu. V popravke vsemem
kranjske kakor vse druge harmonike te
računam po delu kakoršno kdo zahteva
brez nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL

1017 E. 62nd Str., Cleveland, O.

VAŽNO ZA VSAKEGA SLOVENCA!

Vsak potnik, kateri potuje skozi
New York bodisi v stari kraj ali
pa iz starega kraja naj obišče

PRVI SLOVENSKO-HRVATSKI

HOTEL

AUGUST BACH,

145 Washington St., New York,

Corner Cedar St.

Na razpolago so vedno čiste

sobe in dobra domača hrana po

nizkih cenah.

*****

Zemljevid balkanskih držav

je dobiti po 15c. komad.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

RED STAR LINE.

Plovitba med New Yorkom in Antwerpom.

Redna tedenska zveza potom poštinih parnikov 2
brzoparniki na dva vijaka.

LAPLAND 18,694 ton	KROONLAND 12,185 ton
FINLAND 12,185 ton	VADERLAND 12,018 ton
ZELLAND 12,185 ton.	

Kratka in udobna pot za potnike v Avstrijo, na Ogrsko, Slo-
vensko, Hrvaško, in Galicijo, kajti med Antwerpom in imeno-
vanimi deželami je dvojna direktna železniška zveza.
Posebno se še skrbi za udobnost potnikov, medkrovia. Tretji
razred obstoji od malih kabin za 2, 4, 6 in 8 potnikov.

Za nadaljne informacije, cene in vožne listke obrniti se je na:

RED STAR LINE.

No. 9 Broadway
NEW YORK.
84 State Street,
BOSTON, MASS.
709 2nd Ave.,
SEATTLE, WASH.
1219 Walnut Street,
PHILADELPHIA, PA.

1206 "P" Street, N. W.
WASHINGTON, D. C.
219 St. Charles Street,
NEW ORLEANS, LA.
N. W. cor. Washington & La Salle
CHICAGO, ILL.
900 Locust Street,
ST. LOUIS, MO.

285 Mc. Dermot Ave.,
WINNIPEG, MAN.
319 Geary Street,
SAN FRANCISCO, CAL.
121 So. 3rd Street,
MINNEAPOLIS, MINN.
31 Howard Street,
MONTREAL, QUEEN.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJ-
VEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

COMPAGNIE GENERALE
TRANSATLANTIQUE.

Francoska parobrodna družba.

Direktna črta

do HAVRE, PARIZA, ŠVICE, INOMOSTA in LJUBLJANE.

Poštni Ekspres parniki so:

LA PROVENCE" "LA SAVOIE" "LA LORRAINE" "FRANCE"

na dva vijaka na dva vijaka na dva vijaka na štiri vijaka

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****